

[Vrhovni Sud - Sudska odluka u građanskom sporu - član 386. ZSP presuda o šteti revizija presude zahtev prihvaćen - naređeno ponovno razmatranje 395. (2) ZSP]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Vrhovnog suda Kosova, argumentujući da je sud narušio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći Zakon.

Vrhovni Sud Kosova je odbio žalbu optuženog i odobrio žalbu tužioca, obavezujući optuženog da plati naknadu za neisporučenu robu.

Vrhovni Sud je odlučio da je prvostepeni sud pogrešno primenio zakon, usled nepotpunog određivanja činjeničnog stanja. Prema tome, Vrhovni Sud je odlučio da je žalba optuženog osnovana.

Rev.E.br.3/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Meleće Behdžeti, predsednik, Mr.Rifat Zuljfiu, Đuran Dema, Osman Tmava i Zait Džemajli, članovi, u sporu tužioca protiv Preduzeća „Korabi“, elektronska muzika u Gnjilanu, koju predstavlja Iljaz Ramajli advokat iz Prištine, protiv optuženog PTO „Nderi“, sa sedištem u selu Trn, opština Uroševac, za odštetu u vrednosti od 8.876,62 eura, u vezi sa revizijom tužioca koja je podneta protiv presude Vrhovnog suda Kosova Ae.br.82/2004 od 31.01.2005 god., na sednici održanoj 21.07.2005 god., donosi ovo:

R E Š E N J E

Prihvata se revizija tužioca, poništava se presuda Vrhovnog suda Kosova Ae.br.82/2004 od 31.01.2005 god., i presuda Okružnog ekonomskog suda u Prištini C.br.275/2003 od 02.09.2004 god., dok se predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Vrhovnog suda, Ae.br.82/2004 od 31.01.2005 god., odbijena je kao neosnovana žalba optuženog i potvrđena je presuda Okružnog ekonomskog suda u Prištini C.br.275/2003 od 02.09.2004

god., kojom je prihvaćen zahtev za tužbu tužioca i obavezan je optuženi da tužiocu plati, na ime odštete za robu koja je data za transport a nije uručena, sumu od 8.876,62 eura uz kamatu prema godišnjoj stopi u visini od 3% u skladu sa kamatnom stopom za sredstva deponovana u Komercijalnoj banci, bez određene destinacije u roku većem od godinu dana, počevši od 13.10.2003 god., do konačne naplate i na ime troškova spora sumu od 1.103,20 eura, sve to u roku od 8 dana nakon primanja presude, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Protiv presude drugostepenog suda optuženi je na vreme podneo reviziju zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se presude sudova niže instance ponište i da se predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužioc je podneo odgovor na reviziju uz predlog da se revizija optuženog odbije kao neosnovana.

Vrhovni sud Kosova, nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 ZSP, nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da tužioc u žalbi zahteva da se optuženi obaveže da mu plati na ime odštete za robu datu za transport a ne uručenu, dug u vrednosti od 8.876,62 eura. Iz dopisa Carinske službe UNMIK-a, istražni sektor od dana 27.04.2004 god., proizilazi da optuženi nije izjavio realnu vrednost robe, pošto su tokom kontrole pronađene originalne fakture za spornu transportovanu robu-za ozvučenje i osvetljenje u vrednosti od 5.468,82 eura, dok se na osnovu izjavljene specifikacije vidi da je optuženi prijavio samo deo navedene robe, prema tome komisija za carinske prekršaje izrekla je optuženom odgovarajuću kaznu, zbog ne prijavljivanja realne vrednosti transportovane robe i na ovoj osnovi mu je zaplenila robu.

Prvostepeni sud je, nakon administriranja dokaza, našao da je zahtev za tužbu tužioca osnovan i obavezao je optuženog da mu na ime odštete plati sumu od 8.876,62 eura. Odlučujući prema žalbi optuženog Vrhovni sud Kosova njegovu žalbu odbija kao neosnovanu, dok presudu prvostepenog suda potvrđuje.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, revizioni sud vrednuje da je prvostepeni sud pogrešno primenio materijalno pravo, zbog nepotpuno

utvrđenog činjeničnog stanja, pa se stoga obe presude poništavaju i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Prvostepeni sud je konstatovao da među stranama u sporu nije sporna činjenica da je tužioc unapred platio troškove transporta za spornu robu u visini od 1.000 SFR, odnosno njihovu protivrednost od 600 eura, dok je sporna činjenica na čiji teret pada odgovornost za kompenzaciju štete zbog zaplenjivanja te robe od strane Carinske službe UNMIK-a Kosova, zbog ne prijavljivanja realne vrednosti robe u celosti, nego samo deo robe (muzički instrumenti), prema tome carinska komisija za prekršaje izriče optuženom odgovarajuću kaznu, zbog neprijavlivanja realne vrednosti transportovane robe.

Prvostepeni sud je bio prisiljen da zahteva spise predmeta o carinskom prekršaju, da li je obavljena procedura za carinski prekršaj i koja je kazna izrečena optuženom zbog neprijavlivanja realne vrednosti robe, ovo iz razloga jer se u spisima predmeta ne nalaze akti komisije za carinske prekršaje, nego samo zapisnik o carinskom prekršaju br.172 koji je sačinjen 18.10.2003 god., iz koga se ne može konstatovati visina izrečene kazne. Osim ovoga, prvostepeni sud je bio prinuđen da u svojstvu svedoka sasluša B.I. koji je bio angažovan u svojstvu menadžera organizacije tužioca u vezi sa transportom robe.

Prvostepeni sud je obavezan da na ponovnom suđenju otkloni gore pomenute nedostatke, da zahteva spise predmeta od komisije za carinske prekršaje, da sasluša u svojstvu svedoka B.I. i lica koja su sklopila dogovor o transportu robe kao i način prijave robe za oslobađanje od carine u vezi sa izjavom o realnoj vrednosti transportovane robe iz Ciriha za Gnjilane i da sa administriranjem drugih potrebnih dokaza utvrdi sve relevantne činjenice za ispravno suđenje u ovom slučaju i da, nakon ispravnog vrednovanja dokaza, donese zakonsku odluku.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 395 par.2 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.E.br.3/2005, od 21.07.2005 god.

Predsednik veća,
Meleće Behdžeti

[Vrhovni sud odlučujući o građanskom postupku član 386. ZSP vraćanje na radno mesto - naknada plata - revizija presude zahtev prihvaćen naređeno ponovno suđenje nastavljanje zaposlenja - član 9, 11 Uredba UNMIK-a 2001/7 Zakon o radu na Kosovu]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Prištini, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Okružni sud Prištine je obavezao i naredio optuženom da osigura vraćanje na posao tužioca. Vrhovni sud je odlučio da je prvostepeni sud pogrešno primenijo Zakon, usled nepotpunog određivanja činjeničnog stanja. Vrhovni sud je odlučio da okolnosti koje opisuju dužnosti i zadatke tužioca nisu bile određene; tačnije nije bilo određeno da li su uslovi uspostavljanja radnog odnosa bili ispunjeni, kao što je predviđeno Uredbom UNMIK-a 2001/27 o Suštinskom zakonu o radu na Kosovu. Vrhovni Sud je odlučio da prvostepeni i drugostepeni sud nisu odredili delovanja koja su rezurtirala kršenje Zakona o radu i na koji način kršenja. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog osnovana.

Rev.br.18/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Mr.sc.Rifat Zuljfiu, predsednik, Šahdane Agani, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužioca F.D., iz Đeneral Jankovića, koga predstavlja Iljaz Ramajlji, advokat iz Prištine, protiv optuženog Šar Beteilungs GmbH, fabrika za proizvodnju cimenta „Šarcem“ iz Đeneral Jankovića, za povratak na posao i nadoknadu dohodka iz radnog odnosa, prema reviziji optuženog, protiv presude Okružnog suda u Prištini, Ac.br.464/2003 od 08.11.2004 god., na sednici održanoj 20.07.2005 god., donosi ovo:

R E Š E N J E

Prihvata se revizija tužioca, poništavaju se presude Okružnog suda u Prištini, Ac.br.464/2004 od 08.11.2004 god., i Opštinskog suda u Kačaniku, C.br.78/2002 od 27.06.2003 god., a predmet se vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Prištini, Ac.br.464/2003 od 08.11.2004 god., delimično je prihvaćena žalba optuženog tako što je odbijen kao neosnovan deo koji se tiče par.I dispozitiva prvostepene presude, C.br.78/2002 od 27.06.2003 god., kojim je poništena Odluka optuženog o prekidu radnog odnosa tužioca br.LJA/862 od 03.06.2002 god., i obavezan je optuženi da tužioca vrati na radno mesto tehničkog direktora kod tuženog ili na neko drugo radno mesto sa svim pravima iz radnog odnosa u roku od 15 dana od dana punosnažnosti presude, dok je prihvaćena žalba, poništen je par.II dispozitiva iste prvostepene presude koji se tiče obaveze optuženog da tužiocu nadoknadi lični dohodak uz zakonsku kamatu i par.III dispozitiva koji se tiče troškova postupka a predmet se u ovom delu vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Optuženi je na vreme podneo reviziju protiv presude drugostepenog suda, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se obe navedene presude nižih instanci ponište u delu koji se tiče poništenja rešenja o prekidu radnog odnosa tužioca i njegovim povratkom na posao kod tužioca a predmet se vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud Kosova, nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je prvostepeni sud na osnovu administriranih dokaza utvrdio da je tužilac bez ikakvog ugovora o zapošljavanju bio u radnom odnosu kod optuženog od 13.06.2000 god., na radnom mestu tehničkog direktora. Posao je obavljao do 03.06.2002 god., kada mu je Odlukom optuženog LJA/862 od 03.06.2002 god., prekinut radni odnos zbog povrede radnih zadataka-ne obavljanje na vreme poslova i radnih obaveza koje je prema poziciji bio obavezan obaviti. Optuženi je komercijalizovao fabriku cimenta u Đeneral Jankoviću prema ugovoru kojim je predvideo obaveze optuženog za poboljšanje proizvodnje i investicija. Optuženi nije ispunio ugovorene obaveze zbog čega mu je tužilac skrenuo pažnju. Pošto su se pogoršali odnosi između tužioca i optuženog, optuženi svojom odlukom nije izrekao disciplinsku meru optuženom zbog povreda radnih zadataka nego zbog kritika koje je tužilac uputio optuženom. Pre nego što je

tuženom izrečena disciplinska mera optuženi nije obavio nikakvu proceduru za utvrđivanje povrede obaveza iz radnog odnosa, koje su to povrede i sa čime u vezi. Prvostepeni sud je, kao dokaz za utvrđivanje činjenica koje se tiču radnih obaveza, obavio administriranje dokaza uz pregled teksta ugovora o zapošljavanju koji se nalazi u spisima predmeta, ali koji nije potpisan između strana u sporu kao poslodavca i zapošljenog a niti tekst ovog ugovora nije potpisao tužilac zbog, kako se ističe, straha da mu se eventualno mogu oduzeti različiti doprinosi što bi mu smanjilo platu.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da je odluka o prekidu radnog odnosa tužioca doneta u suprotnosti sa odredbama članova 11, tačka 11.5 i 11,5 pod B Pravilnika UNMIK-a i kao nezakonitu je poništio, zatim je odlučio kao u dispozitivu presude tog suda pod par.I i obavezao je optuženog da vrati tužioca na posao na radno mesto tehničkog direktora ili neko drugo radno mesto sa svim pravima iz radnog odnosa.

Drugostepeni sud je u žalbenom postupku našao da je prvostepeni sud ispravno i u potpunosti utvrdio činjenično stanje, ispravno primenio odredbe spornog postupka i materijalnog prava kada je našao da je zahtev za tužbom tužioca, koji se tiče poništenja odluke o prekidu radnog odnosa i povratka tužioca na posao, osnovan za ovaj deo i u ovom delu je odbio kao neosnovanu žalbu optuženog i potvrdio je presudu prvostepenog suda.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju Vrhovni sud Kosova, za sada, ne može prihvatiti jedno takvo pravno stanovište sudova nižih instanci, jer prema vrednovanju ovog suda prvostepena presuda, zbog pogrešne primene materijalnog prava nije utvrđeno činjenično stanje, pa stoga nema uslova za promenu pomenutih presuda sudova nižih instanci, zato je poništio obe presude.

U reviziji se osporavaju presude nižih instanci zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka, ali se ne ističe u vezi sa čime su te povrede, dok ovaj revizioni sud ocenjuje da ne postoje povrede jer, prema odredbi člana 386 ZSP, ovaj sud razmatra osporenu presudu samo u okviru razloga navedenih u reviziji, starajući se prema službenoj dužnosti o povredama predviđenim u članu 354 par.2 tačka 11 ZSP u vezi sa proceduralnom sposobnošću strane i njenim urednim predstavljanjem, ali u konkretnom slučaju takve povrede ne postoje.

Zbog pogrešne primene materijalnog prava nije utvrđeno činjenično stanje, kada prvostepeni sud nalazi da između strana ne postoji ugovor o radnom odnosu sklopljen između optuženog kao poslodavca i tužioca kao zapošljenog, jer ugovor koji se nalazi u spisima predmeta, u kome su kao ugovorne strane navedene strane u sporu, a koja ustvari nije potpisana, ali u kojoj su predviđena prava i obaveze strana iz radnog odnosa, jer prema odredbi člana 9 par.9.3 Pravilnika UNMIK-a o Zakonu o radnom odnosu na Kosovu, Br.2001/27, predviđa da zapošljeni podrazumeva fizičko lice zapošljeno da obavlja poslove ili usluge za poslodavca pod autoritetom ili kontrolom poslodavca. Zapošljeni izvršava obaveze kao i koristi svoja prava u saglasnosti sa zakonom na snazi, ugovorom o radu ili kolektivnim ugovorom. Iz spisa predmeta proizilazi da tužilac nije potpisao jedan takav ugovor zbog straha da će mu se oduzeti doprinosti od plate, ali nije sporno da je tužilac, od 13.06.2000 god., do dana donošenja odluke optuženog da se prekine radni odnos tužiocu, radio kod optuženog i dobivao platu iz radnog odnosa, prema tome postavlja se pitanje da li postoji ugovor o zapošljavanju koje su strane prećutno prihvatile bez obzira što on nije potpisan ili ne postoji. Ako ne postoji, postavlja se drugo pitanje, da li može postojati pravni radni odnos između tužioca i optuženog i u zavisnosti od toga kako se može prekinuti činjenični radni odnos osobi koja nema zasnovani radni odnos. U prvostepenom postupku nije utvrđeno u kojem su dokumentu, osim pomenutog ugovora, predviđene obaveze tužioca iz radnog odnosa kod optuženog, jer su tužiocu, kao tehničkom direktoru u tuženoj organizaciji, neophodno bili određeni poslovi i radni zadatci ugovorom ili nekim drugim normativnim aktom, jer on u radnom odnosu ima svoja prava i obaveze. Iz činjenice koje su to obaveze tužioca na radnom mestu na koje je bio određen da radi, zavisi i činjenica da li je on svojim ponašanjem na poslu povredio radne obaveze ili ne, pa mu se onda pod uslovima određenim u zakonu i ugovoru o zapošljavanju mogu izreći ili ne disciplinske mere.

Prekid radnog odnosa, prema članu 11, par.11.1, između ostalog i u slučaju predviđenom pod (d) zbog nedovoljnog ispunjavanja radnih obaveza od strane zapošljenog, prema članu 12.2, radni odnos se prekida od strane poslodavca u slučaju izraženog lošeg ponašanja ili nezadovoljavajućeg ispunjenja radnih obaveza od strane zapošljenog, dok se par.11.4 zaključuje šta se podrazumeva sa nezadovoljavajućim ispunjenjem radnih obaveza i članom 11.5 je predviđeno da u slučajevima kad se primenjuje član 11.2..pod a) poslodavac će pismeno

upoznati zapošljenog o svom cilju da mu prekine ugovor o radu. To obaveštenje obuhvata i razloge o prekidanju ugovora o radu i pod b) poslodavac će održati jedan sastanak sa zaposlenim u kom slučaju će poslodavac usmeno objasniti zapošljenom razloge zbog prekida ugovora. U slučaju da je radnik član nekog sindikata ima pravo da tom sastanku prisustvuje i jedan predstavnik sindikata.

Iz takvih odredaba ne proizilazi da je optuženi obavezan da obavi drugi postupak o raskidu ugovora osim ovoga koji je predviđen ranije navedenom odredbom, prema tome u prvostepenom postupku nisu utvrđene okolnosti koje se tiču opisa radnih obaveza tužioca na njegovom radnom mestu, da li su ispunjeni uslovi predviđeni ugovorom o radu odnosno gore pomenutim odredbama ovog Pravilnika UNMIK-a, način i vreme povrede radnih obaveza, odnosno nezadovoljavajuće izvršenje ranih obaveza, pa se iz ovih razloga ne može razmatrati pravilna primena materijalnog prava kada su sudovi nižih instanci našli da je zahtev za tužbu tužioca osnovan u delu koji se tiče odluke o prekidu radnog odnosa tužioca i njegov povratak na posao kod optuženog.

Drugostepeni sud je bio obavezan da se prema službenoj dužnosti stara o pravilnoj primeni materijalnog prava, ali nije tako postupio, prema tome ovaj revizioni sud, prema članu 395 par.2 ZSP, poništava obe navedene presude i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Prvostepeni sud je obavezan da otkloni gore spomenute nedostatke, da potrebnim dokazima potvrdi sve pomenute relevantne činjenice a posebno da obavi saslušanje tužioca i direktora optužene organizacije, u svojstvu strane i da nakon ispravnog vrednovanja dokaza donese zakonitu odluku.

Na osnovu gore navedenog, Vrhovni sud Kosova primenom člana 395 par.2 ZSP, odlučuje kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.18/2005, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Mr.sc.Rifat Zuljfiu

[Vrhovni sud - odlučujući o građanskom postupku - nepokretna imovina poništenje ugovora - 354 (2) ((14)) , 356 ZSP revizija presude - zahtev prihvađen naređeno ponovno suđenje]

Tužilac je poneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Peći, agrumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Opštinski sud Peći je prihvatio žalbu tužioca, poništavajući ugovor o kupovini, između tužilaca, sa jedne strane kao provadača, i optuženih. Optuženi su bili zaduženi da napuste kuću i poslovni prostor tužioca.

Vrhovni sud Kosova je odlučio da su sudovi nižeg stepena bitno narušili odredbe osporenog postupka, kao što je predviđeno 354. paragraf 2. tačka 14 ZSP ,zato što je sprovedena odredba prvostepenog suda nejasna i kao takva neizršavajuća. Sudovi nisu jasno odredili koji je od optuženih dužan da napusti koji deo imovine i preda ga tužiocu. Vrhovni sud je odlučio da obavezujuća presuda mora sadržati ne samo odluku o pravnim odnosima između stranaka već i prava i dužnosti u tom odnosu. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba tužioca osnovana.

Rev.br.43/2004

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOV, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Osman Tmava, Meleče Behdžeti i Vjosa Nimani-Zuljfiu, članovi, u pravnom slučaju tužilaca M.P., Đ.P., F.A. rođeno P., M.T. rođeno P., M.LJ. rođeno P. i N.P., rođeno P, svi iz Vodnja, Republika Hrvatska, koje predstavlja Ferid Đikolli advokat iz Peći, protiv optuženih A.K. i T.K. rođeno P., sa privremenim boravištem u Švajcarskoj, Z.Š., J.K. i T.K., sve troje iz Peći, koje predstavlja Bek Ljajči advokat iz Peći, za poništenje ugovora i predaju nepokretnosti, u vezi sa revizijom optuženih, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Peć, AC.br.238/2003 od 18.11.2003 god., i protiv presude Opštinskog suda Peć, C.br.537/2001 od 19.05.2003 god., na sednici održanoj 28.07.2005 god., donosi ovo:

R E Š E N J E

Prihvata se kao osnovana revizija optuženih, poništava se presuda Okružnog suda Peć, Ac.br.238/2003 od 18.11.2003 god., i presuda Opštinskog suda Peć, C.br.537/2001 od 07.04.2003 god., a predmet se vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

I delom dispozitiva presude Opštinskog suda Peć, C.br.537/2001 od 19.05.2003 god., prihvaćen je zahtev za tužbu tužilaca i raskinut je kupoprodajni ugovor sklopljen 21.07.1994 god., između tužilaca: M.P., F.A. rođeno P., M.T. rođeno P., M.Lj. rođeno P., N.P. rođeno P., svi iz Vodnja Republika Hrvatska, sa jedne strane kao prodavac i optuženih A.K. i T.K. rođeno P., oboje iz Peći, sada sa privremenim mestom boravka u Švajcarskoj, sa druge strane kao kupac, zbog neispunjavanja istog od strane optuženih. II delom dispozitiva obavezuju se optuženi A.K., T.K. rođeno P., Z.Š., J.K. i T.K., svi iz Peći, da tužiocima oslobode kuću i poslovni lokal podignut na katastarskoj parceli br.2773 kao i na katastarskoj parceli br.4153 iz posedovnog lista br.834 SO Peć, od osoba i stvari i da iste predaju tužiocima u posed, u roku od 15 dana nakon dobijanja presude pod pretnjom prinudnog izvršenja. III delom dispozitiva optuženi su obavezani da tužiocima plate troškove spornog postupka solidarno u iznosu od 1.816 eura u roku od 15 dana nakon dobijanja presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Presudom Okružnog suda Peć, Ac.br.238/2003 od 18.11.2003 god., odbijena je kao neosnovana žalba optuženih i presude Opštinskog suda Peć, C.br.537/2001 od 07.04.2003 god. i dopunska presuda C.br.537/2001 od 19.05.2003 god., su potvrđene.

Protiv presude Opštinskog suda Peć, C.br.537/2001 od 19.05.2003 god. i presude drugostepenog suda, optuženi su na vreme podneli reviziju, zbog bitnih povreda spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se presude prvostepenog i drugostepenog suda izmene tako što će se zahtev za tužbu tužioca odbiti kao neosnovan ili da se obe presude ponište i predmet vrati na ponovno suđenje prvostepenom sudu.

Nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), Vrhovni sud Kosova nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da su u odvijenom postupku pred prvostepenim sudom neosporno utvrđene činjenice da su tužioci optuženima A.K. i T.K. rođeno P. prodali nepokretnost zabeleženu u dispozitivu presude prvostepenog suda, što je identično sa opisom iste nepokretnosti koja je navedena u sklopljenom ugovoru između strana 21.07.1994 god., koja se nalazi u Peći u bivšoj ulici „JNA" broj 26, koja se sastoji od kuće sa podrumom, pekare i dva stana. U 2. tački ugovora je određena ugovorena cena u visini od 560.000 DM koju će kupci platiti i to 200.000 DM do 31.12.1994 god., dok drugi deo u visini od 360.000 DM u roku od 3 godine odnosno do 31.12.1997 god., a u tački 5 ovog ugovora je određeno da kupci postaju vlasnici ove nepokretnosti odmah nakon potpisa ovog ugovora. Između strana u postupku nije sporna činjenica da su prva dva optužena platili tužiocima sumu od 160.000 DM, dok je ostalo da plate još 400.000 DM takođe, nije sporno među stranama činjenica da je nepokretnost od dana sklapanja ugovora u posedu i na korišćenje optuženima A.K. i T.K. rođeno P., koji su poslovni lokal izdali pod zakup optuženima Z.Š., J.K. i T.K..

Vrhovni sud Kosova navode iz revizije da presude sudova nižih instanci sadrže bitne povrede spornog postupka iz odredbe člana 354 par.2 tačka 14 ZSP, ocenjuje kao osnovane jer dispozitiv prvostepene presude je neshvatljiv i kao takav nije izvršan. U II delu dispozitiv presude nije shvatljiv jer se ne može razumeti koji od optuženih koji deo te nepokretnosti treba da oslobodi od osoba i stvari i da preda tužiocima. Obavezujuća presuda neophodno treba da sadrži odluku ne samo o pravnom izveštaju, nego i prava i obaveze u tom izveštaju. Prema tome, Dispozitiv presude treba na jasan način da odredi šta su obavezni optuženi, svaki posebno, da oslobode; koju kuću i koje lokale podignute na katastarskoj parceli br.2772 i br.4153 iz posedovnog lista br.384 SO Peć; adresu kuće, njenu površinu i od čega se sastoji kuća; adresu poslovnih lokala posebno za svaki lokal kao i njihovu površinu uz opis šta ovi lokali sadrže. Ovo iz razloga, prema ugovoru sklopljenom 21.07.1994 god. između Đ.P. iz Vodnja, M.P., F.A., M.T., M.Lj. i N.P. kao prodavac na jednoj strani i A.K. i T.K. iz Peći kao kupac na drugoj strani, potpisan od prodavaca a ne potpisan od kupaca, ali nije sporno da je sklopljen jedan takav kupoprodajni ugovor o prodaji nepokretnosti, u tački 1 ugovora je prodana nepokretnost u Ul.„JNA" br.26 koja se sastoji od jedne kuće sa podrumom, jedne pekare i dva stana. Presuda koja ne sadrži takve uslove je neshvatljiva i praktično se ne može izvršiti i predstavlja bitne povrede spornog postupka iz člana 354 par.2 tačka 14 ZSP, a koja je apsolutne prirode zbog čega se presuda

mora poništiti.

Pošto presuda prvostepenog suda sadrži bitne povrede spornog postupka apsolutne prirode zbog čega je drugostepeni sud bio obavezan da se stara po službenoj dužnosti, a nije se starao i presuda ovog suda sadrži bitne povrede spornog postupka iz člana 354 par.1 u vezi sa članom 356 par.2 ZSP, zbog čega je osporena presuda poništena.

Zbog postojanja bitnih povreda odredaba spornog postupka, koje su apsolutne prirode, zbog čega je bilo neophodno poništiti presude sudova nižih instanci, nije se moglo vrednovati ispravna primena materijalnog prava.

Prvostepeni sud je obavezan da na ponovnom suđenju otkloni ranije navedene nedostatke, da neophodnim dokazima potvrdi činjenično stanje i da u slučaju donošenja odluke u dispozitivu odluke na jasan način odredi prava i obaveze strana u sporu, da utvrdi i sve ostale odlučujuće činjenice i da donese zakonitu odluku.

Na osnovu do sada navedenog i primenom člana 394 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.43/2004, od 28.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud - odlučujući o građanskom postupku - naknada ličnog dohotka vraćanje na radno mesto revizija presude zahtev odbijen]

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda Prizrena, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Opštinski sud u Prizrenu nije prihvatio zahtev tužioca za obavezivanje optuženog da vrati tužioca na radnom mestu.

Vrhovni sud je odlučio da su niži sudovi potpuno i ispravno odredili činjenično stanje, ispravno primenili postojeći zakon zato što smo u ovom slučaju imali probni ugovor od tri meseca i isticanje probnog perioda, takođe i prekidanje radnog odnosa. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog neosnovana.

Rev.br.49/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zulfiu, Osman Tmava, Vjosa Nimani Zulfiu i dr.Hamdi Podvorica, članovi, u pravnom slučaju tužioca V.D., iz Prizrena, koga predstavlja Zef Delhisa, advokat iz Prizrena, protiv optužene Američke banke Kosova u Prištini, za poništenje odluke i kompenzacije ličnih primanja, u vezi sa revizijom tužioca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Prizren, Ac.br.408/2003 od 27.01.2005 god., na sednici održanoj 28.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana revizija tužioca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Prizren, Ac.br.408/2003 od 27.01.2005 god.

O b r a z lo ž e n j e

I delom dispozitiva presude Opštinskog suda Prizren, C.br.632/2002 od 16.05.2003 god., odbijen je zahtev za tužbu tužioca da se poništi kao bezvredna odluka optužene od dana 13.09.2002 god. i da se obaveže optužena da u roku od 8 dana vrati tužioca na radno mesto

koje odgovara njegovim profesionalnim sposobnostima sa svim pravima i obavezama iz radnog odnosa kao i da mu plati troškove postupka. II delom dispozitiva odbijen je alternativni zahtev tužioca da se obaveže optužena da tužiocu na ime odštete plati 5 mesečnih plata a III delom dispozitiva je odlučeno da svaka strana pokrije svoje troškove.

Okružni sud Prizren, presudom Ac.br.408/2003 od 27.01.2005 god., odbija kao neosnovanu žalbu tužioca i presudu Opštinskog suda Prizren, C.br.632/2002 od 16.05.2003 god., potvrđuje.

Protiv presude drugostepenog suda tužilac je na vreme podneo reviziju, zbog pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se drugostepena presuda u II delu dispozitiva promeni i da se u tom delu prihvati zahtev za tužbu tužioca ili da se ista u tom delu poništi a da se spisi predmeta vrate prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud Kosova, nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je tuzioc ugovorom o zapošljavanju od 20.06.2002 god. sklopio ugovor o probnom radu sa optuženom Američka banka Kosova u Prištini i da se složio za probni rad u trajanju od tri meseca počevši od datuma koji je predviđen u članu 3 tog ugovora. Prema članu 31 tačka 1 ugovora, radni odnos može prestati na osnovu pismenog obaveštenja jedan mesec ranije i bez krivice zapošljenog ili poslodavca.

Drugostepeni sud je našao da je prvostepeni sud, potpuno i ispravno utvrđujući činjenično stanje, pravilno primenio materijalno pravo kada je našao da je zahtev za tužbu tužioca neosnovan, konstatujući da ne postoje bitne povrede spornog postupka, o kojima se drugostepeni sud stara po službenoj dužnosti.

Vrhovni sud Kosova ocenjuje da su sudovi niže instance, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, pravilno primenili materijalno pravo kada su našli da je zahtev za žalbu tužioca neosnovan.

Vrhovni sud Kosova ocenjuje kao neosnovane navode u reviziji, jer prema oceni ovog Suda među stranama je sklopljen ugovor o

zapošljavanju na određeno vreme, u trajanju od tri meseca. Tužioc se složio sa probnim radom u trajanju od tri meseca počevši od datuma koji je predviđen u članu 3 ugovora, složio se da u bilo koje vreme tokom ovog perioda, poslodavac - optužena ili zaposleni tužilac imaju pravo da prekinu radni odnos putem pismenog obaveštenja unutar 24 časa, bez ikakve nadoknade ili kompenzacije, osim dohotka koji je ostvaren do dana prekida radnog odnosa. Iz ovoga proizilazi da su ugovorne strane dobrovoljno potpisale ugovor o zapošljavanju i ovim se podrazumeva da su prihvatili i uslove iz ovog ugovora. Prema tome, optužena strana nije bila obavezna da obavi nikakav postupak za prekidanje radnog odnosa, nego je za prekidanje jednog takvog radnog odnosa dovoljno da radnik bude pismeno obavešten mesec dana unapred, nakon isteka roka određenog za prekidanje ugovora sa Američkom bankom na Kosovu.

Pošto se u konkretnom slučaju radi o ugovoru o zapošljavanju sklopljenom na određeno vreme u trajanju od tri meseca, protekom određenog roka prekida se i jedan takav radni odnos, prema tome ispravno su odlučili sudovi nižih instanci kada su alternativni zahtev tužioca odbili kao neosnovan, znači i o pravu na mesečnu platu iz radnog odnosa, zahtev koji zavisi od postojanja radnog odnosa.

Drugi navodi u reviziji, prema pravnom vrednovanju, bez uticaja su na donošenje zakonite odluke u ovom pravnom slučaju.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 393 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.49/2005, od 28.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud - odlučujući o građanskom postupku poništenje konkursa za upražnjeno mesto 354. (2) ((14)) 365, 375. KSP revizija presude zahtev prihvaćen]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Gnjilanu, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe spornog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Opštinski sud u Gnjilanu je delimično prihvatio žalbu optuženog poništenjem konkursa u dnevnim novinama, uključujući odluku o zapošljavanju kandidata F.K na ovom položaju, obavezajući optuženog da objavi novi konkurs za upražnjeno mesto.

Vrhovni sud je odlučio da su odluke sudova nižeg stepena sadržale bitne povrede odredaba spornog postupka, kao što je predviđeno članom 354. paragraf 2. tačka 14. ZSP. Vrhovni sud je odlučio da njihovo obrazloženje nije sadržalo opravdanje osnovano na ključne činjenice za donošenje pravedne i pravne odluke. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog osnovana.

Rev.br.54/2005

U I M E N A R O D A

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.sc.Rifat Zuljfiu, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani-Zuljfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužioca J.B., iz Gnjilana, protiv optužene opštine Gnjilane, za poništenje konkursa i odluke o izboru kandidata, u vezi sa revizijom optužene koja je podneta protiv presude Okružnog suda Gnjilane, Ac.br.296/2004 od 23.12.2004 god., na sednici održanoj 28.07.2005 god., donosi ovo:

R E Š E N J E

Prihvata se revizija optužene i poništava se presuda Okružnog suda Gnjilane, Ac.br.296/2004 od 23.12.2004 god., i presuda Opštinskog suda Gnjilane, C.br.389/2001 i 221/2002 od 16.09.2004 god., u I delu dispozitiva, dok se predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U II delu dispozitiva presuda prvostepenog suda ostaje nerazmatrana.

O b r a z l o ž e n j e

I delom dispozitiva presude Opštinskog suda Gnjilane, C.br.398/2001 i C.br.221/2002 od 16.09.2004 god., delimično je prihvaćen zahtev za tužbu tužioca i poništen je konkurs koji je objavljen u dnevnoj novini „Rilindja“ 23 maja 2001 god., za radno mesto službenika za sigurnost zajednica i odluku o izboru kandidata F.K. i obavezao je optuženog da za ovo radno mesto raspiše novi konkurs u roku od 8 dana od dana punovažnosti ove presude. II delom dispozitiva, o zahtevu za tužbu tužioca da se poništi konkurs objavljen u „Rilindji“ da dana 23.05.2001 god., za radno mesto tehničkog asistenta i personala osiguranja, kao i da se poništi interni konkurs od 25.03.2002 god., za radno mesto prinudnog inkasanta, tehničkog asistenta, tehničkog sekretara, službenika za popis i održavanje stanova i asistenta za održavanje stanova kao i da se poništi odluka o izboru kandidata na ova radna mesta i da se izabere tužilac na jedno od ovih radnih mesta, odbijena je kao neosnovana a III delom dispozitiva je odlučeno da svaka strana pokrije svoje troškove postupka.

Okružni sud Gnjilane, presudom Ac.br.296/2004 od 23.12.2004 god., odbija kao neosnovanu žalbu tužioca i optuženog a presudu Opštinskog suda Gnjilane potvrđuje.

Protiv presude drugostepenog suda optužena je na vreme podnela reviziju, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se presuda drugostepenog suda i presuda prvostepenog suda u I delu dispozitiva ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), Vrhovni sud Kosova nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je optužena objavila konkurs u dnevnom novinama „Rilindja“ dana 23.05.2001 god., za radno mesto službenika za sigurnost i zajednice, za koje radno mesto kandidat treba

da ima završenu srednju školu, da poznaje rad na kompjuteru i da govori srpskohrvatski jezik. Na objavljenom konkursu je primljen kandidat F.K.. Tužilac je završio srednju ekonomsku školu, poseduje potvrdu o poznavanju albanskog i srpskohrvatskog jezika na nivou drugog stepena kao i radno iskustvo u opštini, dok primljeni kandidat ima završenu srednju ekonomsku školu.

Prvostepeni sud je zaključio, kako se ističe u obrazloženju osporene presude, da je zahtev za tužbu tužioca delimično osnovan, za radno mesto službenika za sigurnost i zajednice koji je objavljen u dnevnom novinama „Rilindja“ dana 23.05.2001 god., prema kome je zahtevano da kandidat ima srednju školu, poznavanje rada na kompjuteru i znanje srpskohrvatskog jezika. Prema ovom konkursu primljen je kandidat F.K. koji je u radnom dosijeu imao samo diplomu o završenoj srednjoj ekonomskoj školi, dok tužilac ima završenu srednju ekonomsku školu, poseduje potvrdu o znanju albanskog i srpskohrvatskog jezika za drugi stepen kao i iskustvo za rad u opštini, dok istom nedostaje potvrda o poznavanju rada na kompjuteru i zaključuje da je tužilac ispunio uslove bolje od primljenog kandidata za ovo radno mesto.

Polazeći od ovakvog stanja stvari prvostepeni sud nalazi da je zahtev za tužbu tužioca delimično osnovan, pa je shodno tome odlučio kao u I delu dispozitiva osporene presude.

Okružni sud u Gnjilanu je u žalbenom postupku našao da je prvostepeni sud, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, ispravno primenio odredbe spornog postupka i materijalnog prava kada je našao da je zahtev za tužbu delimično osnovan što se tiče radnog mesta službenika za sigurnost i zajednice, koji je objavljen u dnevnom novinama „Rilindja“ dana 23.05.2001 godine.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju Vrhovni sud Kosova za sada ne može da prihvati jedan takav pravni zaključak, sudova nižih instanci, kao ispravan i zakonit jer, prema vrednovanju ovog Suda, presuda prvostepenog suda ima bitne povrede odredaba spornog postupka iz člana 354 par.2 tačka 14 ZSP, pa je iz tih razloga morala biti poništena.

Bitne povrede odredaba spornog postupka sadržane su u činjenici da je dispozitiv presude u suprotnosti sa obrazloženjem, da obrazloženje ne sadrži razloge za odlučujuće činjenice, dok su dati

razlozi nejasni i protivurečni. Iako, prvostepeni sud u obrazloženju osporene presude konstatuje da: „uslovi podneseni u konkursu za prijem radnika u opštinske organe i administraciju svakako treba da budu u skladu sa određenim uslovima u aktu o unutrašnjem organizovanju organa administracije, dok u konkretnom slučaju se nije moglo zaključiti da su ovi uslovi u saglanosti sa opštim aktom o unutrašnjem organizovanju jer isti nije prezentovan kao dokaz", poništava objavljeni konkurs u dnevnim novinama „Rilindja" od dana 23.05.2001 god., za radno mesto službenika za sigurnost i zajednice i odluku o izboru kandidata F.K. i obavezuje optuženu opštinu Gnjilane Direkciju za sigurnost i hitnost da za ovo radno mesto raspiše novi konkurs.

Na osnovu stanja ovih činjenica prvostepeni sud, iako zaključuje da primljeni kandidat ne ispunjava uslove iz gore pomenutog konkursa, ne samo da poništava odluku o izboru kandidata za radno mesto službenika za sigurnost i zajednice nego i poništava konkurs za popunjavanje gore pomenutih radnih mesta, ne utvrđujući odlučujuću činjenicu da li primljeni kandidat ispunjava tražene uslove i da li je objava u skladu sa pravilnikom za sistematizaciju poslova i radnih zadataka optužene.

Iz gore pomenutih razloga, Vrhovni sud je ocenio kao osnovane navode iz revizije koji se tiču bitnih povreda spornog postupka, predviđeno članom 354 par.2 tačka 14 ZSP. Presuda drugostepenog suda takođe sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, predviđeno članom 354 par.2 tačka 14 u vezi sa članom 365 par.2 i 375 ZSP, jer obrazloženje osporene presude ne sadrži razloge u vezi sa odlučujućim činjenicama za donošenje zakonite presude i za žalbene navode optužene, drugostepeni sud se nije starao po službenoj dužnosti o bitnim povredama apsolutne prirode, koje sadrži presuda prvostepenog suda, iako prema pomenutoj odredbi člana 365 par.2 ZSP je bio obavezan da postupi prema ovoj odredbi, pa je stoga osporenu presudu neophodno bilo poništiti.

Zbog gore pomenutih povreda spornog postupka nije moguće vrednovati ispravnu primenu materijalnog prava.

U II delu dispozitiva presuda se ne osporava u žalbi, pa stoga ovaj deo ostaje nerazmatran.

Prvostepeni sud je obavezan da na ponovnom suđenju otkloni gore pomenute nedostatke, da potrebnim dokazima potvrdi sve odlučujuće činjenice i da nakon ispravnog vrednovanja dokaza donese zakonitu odluku.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 394 par.1 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.54/2004, od 28.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud - odlučujući o građanskom postupku - nadoknada nematerijalne štete 200 (1) (2) Zakon o obligacionom postupku revizija presude zahtev delimično prihvaćen]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda Prištine, argumentujući da je Sud povredio primenljive odredbe spornog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Okružni sud Prištine, prihvatajući žalbu tužioca, obavezao je optuženog da izvrši nadoknadu tužiocu za nematerijalnu štetu.

Vrhovni sud je odlučio da su sudovi nižeg stepena, ispravno primenili zakon imajući na umu prirodu telesnih povreda zadobijenih od strane tužioca, kao i jačina i trajanje bola kada se primenjuje mera za nadoknadu nematerijalne štete, kao što se zahteva članom 200. paragraf 1. i 2. Zakona o obligacionom postupku (ZOP). Vrhovni sud je odlučio da je odluka sudova nižeg stepena sadržala bitne povrede odredaba spornog postupka, da postoje suprotnosti između obrazloženja i dokaza kao što se zahteva članom 354. paragraf 2. tačka 14. ZSP. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog delimično osnovana.

Rev.br.59/200

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Vjosa Nimani Zulfiu, predsednik, mr.sc.Rifat Zulfiu, Šahdane Agani, Meleće Behdžeti i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužilaca S.A. i S.K., svi iz sela Slovin, koje predstavlja Zaim Istrefi, advokat iz Prištine, protiv optužene kompanije za osiguranje „Insig“ u Prištini, koju predstavlja ovlašćeni predstavnik Nusret Mjeku, za odštetu, u vezi sa revizijom optužene, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Priština, Ac.br.63/2003 od 08.12.2003 god., na sednici održanoj 26.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se revizija optužene koja je podneta protiv presude Okružnog suda Priština, Ac.br.63/2003 od 08.12.2003 god., što se tiče obaveze optužene da tužiocima nadoknade nematerijalnu štetu, dok se ista ova revizija prihvata i poništava se deo presude Okružnog suda Priština, Ac.br.63/2003 od 08.12.2003 god. i presude Opštinskog suda u

Lipljanu, Ac.br.63/2003 od 08.12.2003 god., što se tiče obaveze optužene da tužiocu S.K.nadoknadi materijalnu štetu.

O b r a z l o ž e n j u

Okružni sud Priština, presudom Ac.br.63/2003 od 08.12.2003 god., odbija kao neosnovanu žalbu optužene i potvrđuje presudu Opštinskog suda Lipljan, C.br.184/2002 od 12.11.2002 god., kojom se usvaja zahtev za tužbu tužioca i obavezuje optužena da, na ime nadoknade nematerijalne štete za nanete telesne povrede, plati kako sledi: tužiocu S.K., na ime fizičke boli sumu od 500 eura i na ime pretrpljenog straha sumu od 500 eura; tužiocima A.K. i S.K., svakom posebno, za fizičku bol sumu od 1.000 eura, za preživljeni strah sumu od 1.000 eura; tužiocu S.K., za materijalnu štetu koja je nastala kao posledica oštećenja automobila sumu od 780,90 eura i svim tužiocima, na ime nadoknade za troškove spornog postupka, sumu od 952 eura.

Protiv ove presude optužena je na vreme podnela reviziju, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da Vrhovni sud poništi presudu Okružnog suda Priština, Ac.br.380/2003 od 08.12.2003 god. i presudu Opštinskog suda Lipljan, C.br.118/2003 od 04.06.2003 god. a da predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud pošto je, u skladu sa odredbom predviđenom u članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), razmotrio osporenu presudu, spise predmeta i navode u reviziji, nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je 13.07.2004 god., na lokalnom putu Lipljan Slovin izazvan saobraćajni incident, pošto se automobil marke „Audi 80“ registarski broj 165 KS 394, kojim je upravljao tužilac S.K., sudario sa automobilom marke „Polo“ sa registarskim brojem 281 KS 830, kojim je upravljao B.D., iz sela Gornje Gadimlje. U ovom incidentu zadobili su lakše telesne povrede tužioci S.K., A.K. i S.K. i oštećen im je automobil, kojim je upravljao tužilac S.K.. Incident je, prema oceni eksperata za saobraćaj dip.inž.Arifa Krasnićija i dip.inž.Ila Košija, izazvan zajedničkom krivicom oba šofera koji su upravljali gore navedenim automobilima. U momentu izazivanja aksidenta, automobil kojim je upravljao tužilac S.K.je bio osiguran od odgovornosti prema trećoj strani kod tužioca.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je zaključio da zahtev za tužbu tužioca je osnovan pa je odlučio kao u dispozitivu svoje presude.

Drugostepeni sud je u žalbenom postupku našao da je prvostepeni sud, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, pravilno primenio odredbe spornog postupka i materijalnog prava, da obrazloženje presude sadrži dovoljne razloge za odlučujuće činjenice, koje prihvata i sud za žalbe, prema tome je odbio kao neosnovanu žalbu optužene i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Što se tiče obaveze optužene da tužiocima nadoknadi nematerijalnu štetu Vrhovni sud ocenjuje kao neosnovane navode iz revizije da osporena presuda sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, jer se ne navodi nijedna konkretna odredba ZSP koja je povređena i, prema oceni ovog Suda, ovaj deo osporene presude ne sadrži povrede o kojima se ovaj Sud obavezujuće stara.

Navodi u reviziji da su se delovi gore pomenutih presuda, sudova nižih instanci kojima je odlučeno o nadoknadi nematerijalne štete, bavili pogrešnom primenom materijalnog prava su neosnovani.

Iz spisa predmeta vidi se da je kupoprodajnim ugovorom br.141/202 od 12.06.2002 god., tužilac S.K. kupio automobil od Alije Sulejmanija, automobil kojim je tužiocima naneta materijalna šteta, ali ovaj automobil je i dalje registrovan saobraćajnom dozvolom VRD.0249217, u vlasništvu prodavca. Ugovor o osiguranju ovog automobila za odgovornost prema trećoj strani bio je važeći i sredstva plaćena za ovo osiguranje, u momentu izazivanja štete, koristila je optužena. Pravilnikom BPK za obavezno osiguranje automobila od odgovornosti prema trećoj strani (odredba člana 1.4 predviđa se da osiguranje pokriva nosioca polise automobila i svako drugo lice koje sa dozvolom nosioca polise upotrebljava automobil ili koji daje dozvolu da se automobil koristi. Na dan događaja tužilac je upotrebio automobil sa dozvolom nosioca polise. Na osnovu rečenog, neosnovani su navodi iz revizije da su sudovi niže instance pogrešno primenili odredbe administrativnog upustva br.2/2001 od 29.06.2001 god., odredbu predviđenu u članu 1.5 Pravilnika BPK od 05.10.2001 god.. Sud, u slučaju određivanja visine nematerijalne štete nije prešao granicu određenu Upustvom UNMIK a 2001/2, gde su predviđene minimalne sume obaveznog osiguranja.

Sudovi nižih instanci, imajući u vidu prirodu telesnih povreda koje su zadobili tužioci i intenzitet trajanja bola, ispravno primenjujući odredbe člana 200 par.1 i 2 Zakona o obligacionim odnosima (ZOO), ispravno je odredio masu nematerijalne štete, dok određene sume predstavljaju nadoknadu koja služi za ciljeve nadoknađivanja ove vrste štete.

Što se tiče obaveze optužene da tužiocu plati nadoknadu štete za oštećenje vozila, Vrhovni sud za sada ne može da prihvati stav sudova nižih instanci, jer ovaj deo presude sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, predviđeno članom 354 par.2 tačka 14. U obrazloženju presude prvostepenog suda postoji protivurečnost između onog što se kaže u spisima predmeta i onog što je rečeno u obrazloženju presude. Incident, prema proceni eksperata za saobraćaj dip.inž.Arifa Krasnićija i dip.inž.Ili Košija, je izazvan obostranom krivicom oboice gore navedenih vozača automobila, ali kako se kaže u mišljenju eksperata „solidarni propusti iz prve ruke su šoferu Audi 80 ". Sudovi nižih instanci, primenjujući odredbe člana 205 ZOO uvezi sa članom 192 istog Zakona, nadoknadu štete su procenili na osnovu podeljene odgovornosti, računajući ovu odgovornost procentualno 50 % svakom vozaču.

Drugostepeni sud, u žalbenom postupku prema članu 365 par.2 ZSP, bio je obavezan da prema službenoj dužnosti prati navedene bitne povrede spornog postupka. Pošto nije postupio prema ovoj odredbi, drugostepena presuda sadrži bitne povrede predviđene u članu 354 par.1 u vezi sa članom 365 par.2 ZSP.

Prvostepeni sud treba da na ponovnom suđenju otkloni nedostatke primećene u ovoj presudi i da nakon toga donese zakonitu odluku.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 393 i 394 par.1 ZSP, Vrhovni sud je odlučio kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.59/2004, od 26.07.2005 god.

Predsednik veća,
Vjosa Nimani Zulfil

Vrhovni sud - odlučujući o građanskom postupku - isplata ličnog dohotka revizija presude zahtev odbijen Uredba UNMIK-a 2001/27]

Tužioci su predali zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda Mitrovice, argumentujući da je sud povredio primenljive odredbe spornog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Okružni sud Mitrovice je odbio žalbu tužioca da obaveže optuženog da plati tužiocima na ime ličnog dohotka.

Vrhovni sud je odlučio da su sudovi nižeg stepena ispravno primenili postojeći zakon pošto je uspotavljane radnog odnosa obavljeno preko konkursa za položaj koji određuje kriterijum. Vrhovni sud je odlučio da su radni odnosi uspostavljeni putem konkursa, intervjuua kao što se zahteva Uredbom UNMIK-a 2001/27 o uspotavljanju radnih odnosa. Vrhovni sud je odlučio da tužioci imaju pravo na lični dohodak od dana uspostavljanja radnog odnosa, dok za sporni period, tužioci nisu ispunili gore pomenute uslove tačnije nikakav radni odnos nije bio uspostavljen. Prema tome, vrhovni sud je odlučio da je žalba tužilaca neosnovana.

Rev.br.70/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani-Zuljfiu i dr.Hamdi Podvorica, članovi, u pravnom slučaju tužilaca A.F., M.M. i H.H., svi iz Vučitrna, koje predstavlja prvi tužilac A.F., protiv optužene opštine Vučitrn, za plaćanje ličnih dohodaka, u vezi sa revizijom tužilaca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Mitrovice, Ac.br.126/2001 od 30.12.2004 god., na sednici održanoj 28.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana revizija tužilaca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Mitrovici, Ac.br.126/2001 od 30.12.2004 godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda Mitrovice, Ac.br.126/2001 od 30.12.2004 god., promenjena je presuda Opštinskog suda Vučitrn, K.br.64/2001 od 27.06.2001 god., tako što je odbijen kao neosnovan zahtev za žalbu tužioca, da se obaveže optužena da tužiocima plati na ime ličnog dohotka, za prvog optuženog sumu od 9.065 DM, za drugog tužioca sumu od 6.919 DM i za trećeg tužioca sumu od 4.302 DM sve to za vremenski period od 01.09.1999 god., do 31.03.2001 god., uz zakonsku kamatu od 2% počevši od dana 27.06.2001 god., do konačne naplate kao i na ime troškova postupka sumu od 10 DM.

Protiv presude drugostepenog suda tužioci su na vreme podneli reviziju, zbog bitnih povreda određana spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se osporena presuda vrati na ponovno suđenje.

Vrhovni sud Kosova nakon razmatrana osporene presude prema članu 386 ZSP, nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je tužiocima prekinut radni odnos odlukom koja se nalazi u spisima predmeta, dok je III delom dispozitiva presude Opštinskog suda Vučitrn, K.br.76/2000 od 03.07.2000 god., koja je postala konačna, obavezana optužena da tužioce vrati na njihova radna mesta ili na druge poslove koji odgovaraju njihovoj profesionalnoj pripremljenosti sa svim pravima iz radnog odnosa, ali nije utvrđeno da je postojao radni odnos tužioca kod optužene kao i deo za poništenje rešenja (nisu navedeni brojevi i datumi) i deo za kompenzaciju ličnih primanja, presuda je poništena i predmet vraćen na ponovno suđenje.

Prvostepeni sud je zaključio da je zahtev za tužbu tužilaca osnovan, obavezujući optuženu da tužiocima isplati sumu navedenu kao u dispozitivu presude.

Drugostepeni sud je u žalbenom postupku ocenio da je prvostepeni sud, na osnovu potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešno primenio materijalno pravo kada je našao da je zahtev za tužbu tužilaca osnovan i primenom člana 373 par.1 tačka 3 i 4 je promenio presudu prvostepenog suda, tako što je odbio kao neosnovan

zahtev za tužbu tužilaca.

Polazeći od ovakvog stanja slučaja, Vrhovni sud Kosova ocenjuje da je presudom drugostepeni sud ispravno primenio materijalno pravo, kada je zaključio da je zahtev za tužbu tužilaca neosnovan, jer zasnivanje radnog odnosa obavlja se na osnovu konkursa ispunjavanjem uslova za sklapanje radnog odnosa, odnosno radni odnos zasniva se na osnovu konkursa, intervjuu ili na osnovu Pravilnika o zasnivanju radnog odnosa. U konkretnom slučaju, i prema vrednovanju ovog Suda, tužiocima naplata ličnih dohodaka pripada od momenta zasnivanja radnog odnosa, dok za sporni period oni nisu ispunili gore spomenute uslove, odnosno zasnivanje radnog odnosa nije postojalo.

Prema članu 386 ZSP, revizionni sud je proučio osporenu presudu, samo u onom delu u kojem se ona osporava revizijom i u sklopu razloga istaknutih u reviziji. Navodi tužilaca iz revizije da „presuda Okružnog suda sadrži bitne povrede materijalnih odredaba jer u obrazloženju uopšte nije data osnovica ove presude" su neosnovani, jer revizija ne sadrži obrazloženja o kojim se povredama i o kojoj osnovici presude radi kako se ističe u reviziji, tako da prema mišljenju ovog Suda, drugostepeni sud je ispravno primenio materijalno pravo kada je našao da je zahtev za tužbu tužilaca neosnovan.

Presuda drugostepenog suda ne sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, iz člana 354 ZSP, prema tome neosnovani su navodi iz revizije da ona sadrži bitne povrede odredaba, jer u reviziji nije istaknuto gde se nalaze te povrede, dok ovaj Sud se po službenoj dužnosti stara samo o bitnim povredama iz člana 354 par.2 tačka 10 ZSP.

Na osnovu do sada navedenog i primenom člana 393 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.70/2005, od 28.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud - sudska odluka u građanskom sporu - promena radnog mesta- revizija presude]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Prištini, argumentujući da je sud narušio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći Zakon.

Okružni sud u Prištini je prihvatio žalbu tužioca, i obavezao optuženog da tužioca vrati na prvobitno radno mesto.

Vrhovni sud je odlučio da je sud nižeg stepena pogrešno primenio postojeći zakon i pogrešno odredio činjenično stanje. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog osnovana.

Rev.br.91/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Meleće Behdžeti, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Šahdane Agani, Vjosa Nimani-Zuljfiu i dr.Hamdi Podvorica, članovi, u pravnom slučaju tužiteljice Š.B. iz Prištine, koju predstavlja Ali Čosaj advokat iz Prištine, protiv optuženog Javno stambeno preduzeće u Prištini, za poništenje odluke za promenu radnog mesta, u vezi sa revizijom optuženog koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Prištini, Ac.br.248/2002 od 24.08.2004 god., na sednici održanoj 26.07.2005 god., donosi ovo:

R E Š E N J E

Prihvata se revizija optuženog i poništavaju se presude Okružnog suda u Prištini, Ac.br.248/2002 od 24.08.2004 god., i Opštinskog suda Priština, C.br.421/2001 od 01.03.2002 god., dok se predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Prištini, Ac.br.248/2002 od 24.08.2004 god., odbijena je kao neosnovana žalba optuženog i potvrđena je presuda Opštinskog suda Priština, C.br.421/2001 od 01.03.2002 god., kojom je prihvaćen zahtev za žalbu tužioca kao osnovan i kojom je poništena kao nezakonita odluka optuženog br.01-933/1 od 04.07.2000 god., obavezan je optuženi da tužiteljicu vrati na posao i radne zadatke radnice u bifeu, da joj nadoknadi razliku ličnog dohodka od dana 01.07.2000 god., do 31.01.2002 god., u iznosu od 1.551 euro, uz zakonsku kamatu kao i da joj plati troškove postupka u iznosu od 457 eura, sve to u roku od 8 dana od dana kada presuda postane konačna, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Protiv presude drugostepenog suda optuženi je podneo reviziju, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se presude sudova niže instance ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud Kosova, pošto je razmotrio osporenu presudu prema članu 386 ZSP, nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je tužiteljica 06.11.1981 god., zasnovala radni odnos kod optuženog na neodređeno vreme na poslove i radne zadatke radnice-čistačice. Odlukom od 07.11.1984 god., sistematizovana je na radno mesto uslužna radnica u bifeu, na kom radnom mestu je radila do 04.07.2000 god. Odlukom br.01-933/1 od 04.07.2000 god., o privremenom rasporedu radnika, tužiteljica je određena na poslove i radne zadatke-čistačice do 31.12.2000 godine. Tužiteljica je protiv odluke o promeni radnoga mesta podnela žalbu koja je odlukom optuženog br.01-1109/1 od 24.07.2000 god., odbijena kao neosnovana.

Prvostepeni sud, polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nalazi da odluka optuženog br.01-933/1 od 04.07.2000 god., o privremenom rasporedu tužiteljice na radno mesto čistačice, nema uporište ni u jednoj zakonskoj odredbi, a ni u samoupravnom aktu optuženog, prema tome nalazi da je zahtev za žalbu tužiteljice osnovan i odlučuje kao u dispozitivu svoje presude.

Drugostepeni sud u žalbenom postupku u potpunosti je prihvatio činjenične konstatacije i pravni stav prvostepenog suda, odbio je kao neosnovanu žalbu optuženog i potvrdio prvostepenu presudu, uz obrazloženje da je prvostepeni sud utvrdio da postupak donošenja

sporne odluke o promeni radnog mesta tužiteljici nije obavljen u saglasnosti sa odredbama člana 28 par.2 i par.3 Zakona o radnim odnosima Kosova.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud Kosova za sada ne može prihvatiti kao ispravan jedan takav stav sudova niže instance, jer se zbog pogrešne primene materijalnog prava činjenično stanje nije utvrdilo u potpunosti, ovo iz razloga jer je tužiteljica odlukom optuženog od 02.11.1981 god., bila primljena na radno mesto čistačice do 1984 god., kada je sistematizovana kao uslužna radnica u bifeu do juna meseca 2000 godine, kada je privremeno sistematizovana odnosno do 31.12.2000 god., na poslove i radne zadatke čistačice, ali u spisima predmeta se nalazi jedan ugovor o zapošljenju br.01-2146/1 od 11.09.2001 god., iz kojeg proizilazi da je tužiteljica potpisala ugovor o zasnivanju radnog odnosa u trajanju od 6 meseci počevši od 10.09.2001 god., do 10.03.2002 god., na radnom mestu čistačice, iz ovih razloga prvostepeni sud je bio obavezan da utvrdi ove okolnosti, jer presuda ne sadrži objašnjenja u vezi sa ugovorom o radu.

Prvostepeni sud je obavezan da na ponovnom suđenju otkloni gore spomenute nedostatke, da utvrdi razlog potpisivanja ugovora o radnom mestu radnice-čistačice od strane tužiteljice, činjenicu da je tužiteljica od početka odnosno od 1981 godine bila primljena na radno mesto čistačice, profesionalnu pripremljenost koja je predviđena za radno mesto u bifeu prema privremenom Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, da utvrdi sve relevantne činjenice od važnosti za ispravnu odluku u ovom slučaju, imajući u vidu član 28 par.1 i 2 Zakona o radnim odnosima i da, nakon vrednovanja svih potrebnih dokaza, donese zakonitu odluku.

Na osnovu do sada navedenog i primenom člana 395 par.2 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.91/2005, od 26.07.2005 god.

Predsednik veća
Meleće Behdžeti

**Vrhovni sud- sudska odluka u građanskom sporu - odredjivanje imovine
Član 366 ZSP revizija presude zahtev prihvaćen]**

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Prizrenu, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Okružni sud u Prizrenu je odbio zahtev tužioca za odredjivanje katastralne parcele zemljišta.

Vrhovni sud je odlučio da su sudovi nižeg stepena pogrešno primenili postojeći zakon i pogrešno odredili činjenično stanje. Vrhovni sud je odlučio da je drugostepeni sud pogrešno primenio Zakon o spornom postupku kada je odbio žalbu tužioca kao vanvremensku, prema članu 366 stav 1 ZSP. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog osnovana.

Rev.br.112/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Meleće Behdžeti, predsednik, mr.Rifat Zulfu, Šahdane Agani, Vjosa Nimani Zulfu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužioca M.R. iz sela Duhel, koga predstavlja Bajram Hamitaga iz Suve Reke, protiv optuženih Opštine Suva Reka i GP „Suhareka" iz Suve Reke, za potvrđivanje vlasništva u vezi sa revizijom tužioca koja je podneta protiv prešenja Okružnog suda Prizren, Ac.br.259/2001 od 19.11.2001 god., na sednici održanoj 20.07.2005 god., donosi ovo:

R E Š E N J E

Prihvata se revizija tužioca i poništava se rešenje Okružnog suda Prizren Ac.br.259/2001 od 19.11.2001 god., dok se predmet vraća istom sudu na odlučivanje u vezi sa žalbom tužioca u žalbenom postupku.

Obrazloženje

Rešenjem Okružnog suda Prizren, Ac.br.259/2001 od 19.11.2001 god., odbačena je kao uložena posle roka žalba tužioca, koja je podneta protiv presude Opštinskog suda Suva Reka C.br.90/2001 od 26.09.2001 god., kojim je odbijen kao neosnovan zahtev za žalbu tužioca, da se potvrdi da je on vlasnik katastarske parcele kako je opisano u dispozitivu presude Opštinskog suda Suva Reka C.br.90/2001 od 26.09.2001 god.

Protiv rešenja drugostepenog suda, tužilac je na vreme podneo reviziju, zbog pogrešne primene materijalnog prava uz predlog da se rešenje drugostepenog suda poništi r predmet vrati istom sudu na odlučivanje u vezi sa žalbom.

Vrhovni sud Kosova, nakon razmatranja osporenog rešenja prema članu 386 u vezi sa članom 400 par.4 ZSP, nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je tužilac podneo žalbu protiv presude Opštinskog suda Suva Reka C.br.90/2001 od 26.09.2001 god.. Okružni sud Prizren nalazi da je žalba tužioca uložena posle roka i prema članu 366 par.1 ZSP odbija istu kao takvu.

U obrazloženju osporenog rešenja se kaže da je tužilac prvostepenu presudu primio 19.10.2001 god., dok je žalbu protiv ove presude podneo 06.11.2001 god., preporučenom pošiljkom.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, drugostepeni sud je zaključio da je žalba protiv prvostepene presude podneta nakon roka od 15 dana i primenom odredbe člana 366 par.1 ZSP, žalba tužioca je odbijena kao zakasnela.

Vrhovni sud Kosova ocenjuje da je zaključak drugostepenog suda pravno neodrživ, jer iz spisa predmeta proizilazi da je tužilac žalbu protiv presude prvostepenog suda podneo 02.11.2002 god., preporučenom pošiljkom R.br.502, kako se vidi iz potvrde o priemu pošiljke, a ne kako je navedeno u obrazloženju rešenja 06.11.2002 god..

Vrhovni sud Kosova navode iz revizije da osporeno rešenje sadrži pogrešnu primenu materijalnog prava zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja ocenjuje kao neosnovane, jer prema oceni ovog Suda, drugostepeni sud je u žalbenom postupku pogrešno primenio

odredbu člana 366 par.1 ZSP, kada je kao uloženu posle roka odbacio žalbu, čime je pogrešno primenjeno materijalno pravo a što je uticalo na donošenje jednog zakonitog rešenja, stoga osporeno rešenje je poništeno i predmet vraćen drugostepenom sudu na odlučivanje prema žalbi tužioca.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 383 u vezi sa članom 400 par.4 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.112/2005, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Meleće Behdžeti

[Vrhovni sud - sudska odluka u građanskom sporu - postojanje radnog odnosa - Član 10 Uredba UNMIK-a 2001/27 - Osnovni Zakon o Radu - revizija presude zahtev odbijen]

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Peći, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Okružni sud u Peći je odbio zahtev tužioca o određivanju postojanja radnog odnosa u fabrici optuženog.

Vrhovni sud je odlučio da između tužioca i optuženog nakon isticanja ugovora ne predviđa nastavak radnog odnosa, kao što je predviđeno Članom 10 Uredbe UNMIK-a o Osnovnom Zakonu o Radu na Kosovu. Vrhovni sud je odlučio da je ugovor tužioca u fabrici optuženog bio vremenski određen. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog neosnovana.

Rev.br.115/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani-Zuljfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužioca B.G., iz sela Perćevo opština Klina, koga predstavlja Džafer Maljoku, advokat iz Kline, protiv optuženog ITP „Mirusa" iz Kline, o utvrđivanju postojanja radnog odnosa, u vezi sa revizijom tužioca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Peć, Ac.br.19/2003 od 07.04.2005 god., na sednici održanoj 28.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana revizija tužioca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Peć, Ac.br.19/2003 od 07.04.2005 god.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda Peć, Ac.br.19/2003 od 07.04.2005 god., izmenjena je presuda Opštinskog suda Klina, C.br.22/2002 od 01.10.2002 god., tako što je odbijen kao neosnovan zahtev za tužbu tužioca da se potvrdi da je on u radnom odnosu kod optuženog na poslovima i radnim zadacima čuvara u Fabrici betonskih elemenata u Volujaku i da se obaveže optuženi da ga u roku od 8 dana, nakon dobijanja presude, sistematizuje na prethodno radno mesto ili da mu odredi neko drugo radno mesto koje odgovara njegovim kvalifikacijama kao i da plati troškove spornog postupka u iznosu od 150 eura.

Protiv presude drugostepenog suda tužilac je na vreme podneo reviziju, zbog pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se osporena presuda promeni tako što će se prvostepena presuda potvrditi.

Vrhovni sud Kosova, nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 ZSP, nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta vidi se da je tužilac radio kod optuženog na osnovu ugovora o radu na određeno vreme i to prema ugovoru o delu BR.163/3 od 08.09.2000 god., tužilac kao obavljajući posla sklopio je ugovor sa optuženim kao naručilac poslova na način da tužilac obavi poslove i radne zadatke čuvara kod optuženog na određeno vreme počevši od 04.08. do 04.09.1999 god. Takođe je sklopljen ugovor o delu br.163/2 od 08.09.2000 god., između tužioca kao obavljajuća posla i optuženog kao naručioca posla na način da je tužilac obavezan da obavlja poslove i radne zadatke čuvara kod optuženog, na određeno vreme počevši od 11.10. do 11.11.1999 godine. Ovim ugovorima je određena i visina dohodka za obavljani posao.

Prvostepeni sud je zaključio da je zahtev za tužbu tužioca osnovan, utvrđujući da je tužilac u redovnom radnom odnosu kod optuženog, određen na poslove i radne zadatke čuvara u Fabrici betonskih elemenata u Volujaku pa je obavezao optuženog da u roku od 8 dana nakon dobivanja ove presude tužioca sistematizuje na njegovo prethodno radno mesto, a ako to nije moguće da ga sistematizuje na neko drugo radno mesto koje odgovara njegovim kvalifikacijama kao i da nadoknadi troškove sudskog postupka u iznosu od 150 eura.

Drugostepeni sud u žalbenom postupku ocenjuje da je prvostepeni sud, na osnovu potpuno utvrđenog činjeničnog stanja,

pogrešno primenio materijalno pravo kada je našao da je zahtev za tužbu tužioca osnovan pa je primenom člana 373 par.1 tačka 3 i 4 promenio presudu prvostepenog suda, tako što je odbio kao neosnovan zahtev za tužbu tužioca.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud Kosova ocenjuje da je presuda drugostepenog suda ispravno primenila materijalno pravo, kad je zaključila da je zahtev za tužbu tužioca neosnovan, jer zasnivanje radnog odnosa obavlja se na osnovu konkursa uz ispunjavanje uslova za sklapanje radnog odnosa, odnosno radni odnos zasniva se na osnovu konkursa, intervjua ili na osnovu Pravilnika za zasnivanje radnog odnosa. U konkretnom slučaju, među stranama u sporu je sklopljen ugovor o radu na određeno vreme, u trajanju od 04.08. do 04.09.1999 god., i od 11.10. do 11.11.1999 god., prema tome dolazak na posao tužioca nakon isteka ugovora ne znači da je tužilac zasnovao radni odnos jer i odredbom člana 10 gore pomenutog Pravilnika predviđen je način zasnivanja radnog odnosa a u konkretnom slučaju radni odnos tužioca i optuženog je zasnovom na određeno vreme.

Prema tome, prema mišljenju ovog Suda, drugostepeni sud je ispravno primenio materijalno pravo kada je našao da je zahtev za tužbu tužioca neosnovan.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 393 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.115/2005, od 28.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud - sudska odluka u građanskom sporu - povratak na radno mesto disciplinsko veće - Član 75 Uredba UNMIK-a 2001/27 - revizija presude zahtev prihvaćen]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Prištini, argumentujući da je sud narušio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći Zakon.

Opštinski sud u Đakovici obavezao je optuženog da vrati tužioca na radno mesto Operatera Mlina i da mu nadoknadi proceduralne troškove.

Vrhovni sud je odlučio da ako neki radnik odsustvuje sa posla više od 5 dana bez obrazloženja, njegov ugovor se prekida, prema Članu 75 stav 2 tačka 3 Osnovnog Zakona o Radu. Vrhovni sud je odlučio imajući u vidu da je tužioc odsustvovao sa posla od 01.05.2000 do 25.01.2002, zbog čega je i pokrenut disciplinski postupak protiv njega i odredjen je prekid ugovora. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je zahtev optuženog osnovan.

Rev.br.117/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Meleće Behdžeti, predsednik mr.Rifat Zulfiu, Šahdane Agani, Vjosa Nimani Zulfiu i dr.Hamdi Podvorica, članovi, u pravnom slučaju tužioca S.Ć. iz Đakovice, koga predstavlja Agim Haraćija advokat iz Đakovice, protiv optuženog Industrije građevinskog materijala iz Đakovice, za poništenje odluke o povratku na posao, u vezi sa revizijom optuženog koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Peći, Ac.br.239/2004 od 25.01.2005 god., na sednici održanoj 26.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Prihvata se revizija optuženog i menjaju se presude Okružnog suda u Peći, Ac.br.239/2004 od 25.01.2005 god. i Opštinskog suda Đakovica, C.br.545/2003 od 22.04.2004 god., tako što se odbija kao neosnovan zahtev za tužbu tužioca, da se poništi odluka disciplinske komisije optuženog br.214 3 od 24.08.200 god., kojom se izriče disciplinska mera prekida radnog odnosa, od dana 01.01.2000 god. i da

se obaveže optuženi da ga vrati na njegovo radno mesto kao i da mu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 505 eura.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda Đakovica C.br.545/2003 od 22.04.2004 god., prihvaćen je zahtev za tužbu tužioca, poništena je odluka disciplinske komisije optuženog br.214 3 od 24.08.2000 god., kojom je izrečena disciplinska mera prekida radnog odnosa od 01.01.2000 god. i obavezan je optuženi da tužioca vrati na njegovo prethodno radno mesto radnika na frezi, kao i da mu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 505 eura, u roku od 15 dana.

Okružni sud u Peći, presudom Ac.br.239/2004 od 25.01.2005 god., odbija kao neosnovanu žalbu tužioca i presudu Opštinskog suda Đakovica potvrđuje.

Protiv presude drugostepenog suda optuženi je na vreme podneo reviziju, zbog pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se obe presude sudova nižih instanci promene, tako što će se zahtev za tužbu tužioca odbiti kao neosnovan, ili da se ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud Kosova nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 ZSP, nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta vidi se da je tužilac bio u radnom odnosu kod optuženog od 02.05.1972 god., do 19.12.1999 god.. Tokom ovog perioda radio je različite poslove, ali u poslednje vreme radio je kao varioc. Novembra 1999 godine, zbog pretnji od strane nekoliko nepoznatih osoba, u vezi sa poslom koji je obavljao za vreme rata na Kosovu tužilac se uplašio i sa dozvolom šefa H.D. odmarao je nekoliko dana i nakon 2 nedelje vratio se na posao, ali je ponovo uz dozvolu šefa nastavio odmor, tako je postupio i nakon 1 meseca, dok od 01.05.2000 god., do 25.01.2002 god., uopšte se nije pojavljivao na poslu.

Na osnovu ovakvog stanja u slučaju, prvostepeni sud je mišljenja da je tužiocu prekinut radni odnos zbog propusta optuženog, jer nije doneo odluku o plaćenom odmoru i jer nije poslao poziv da prisustvuje

razmatranju o disciplinskom postupku, na kojem mu je izrečena disciplinska mera prekida radnog odnosa zbog odsustvovanja više od sedam radnih dana, prema tome prema oceni ovog suda postoji obaveza optuženog da tužioca vrati na njegovo radno mesto.

Drugostepeni sud nalazi da je prvostepeni sud, ispravno vrednujući činjenično stanje utvrđeno na osnovu administriranih dokaza, ispravno primenio materijalno pravo kada je našao da je zahtev za tužbu tužioca osnovan.

Prema oceni Vrhovnog suda, pravni stav nižih sudova predstavlja pogrešnu primenu materijalnog prava, iz razloga što tužilac u vremenskom periodu od 01.05.2000 god., do 25.01.2002 god., nije se uopšte pojavio na poslu kod optuženog, činjenica koja nije sporna među stranama u sporu, sudovi nižih instanci pogrešno su konstatovali kada su našli da je zahtev za tužbu tužioca osnovan. Optuženi je ispravno primenio odredbu člana 75 par.2 tačka 3 Zakona o pravima iz radnog odnosa koji je na snazi, a kojim se predviđa da se radniku prekida radni odnos ako bez razloga odsustvuje sa posla 5 dana bez prekida, u konkretnom slučaju tužilac se nije pojavljivao na poslu od 01.05.2000 god., do 25.01.2002 god., zbog čega je i obavljen disciplinski postupak kojim je tužiocu izrečena disciplinska mera prekida radnog odnosa.

U spisima predmeta postoje dokazi koji potvrđuju da tužilac nije bio na određenoj adresi, tako da je adresa tužioca bila nepoznata da bi mu se mogao uručiti poziv za disciplinski postupak. Relevantna i neosporna činjenica je da se tužilac nije pojavio na poslu kod optuženog u gore pomenutom periodu, tako da prema oceni ovog Suda, obe presude pogrešno su primenile materijalno pravo kada su prihvatile zahtev za tužbu tužioca kao osnovan, iz tog razloga presude sudova niže instance su promenjene i zahtev za tužbu tužioca je odbijen kao neosnovan.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 395 par.1 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.117/2005, od 26.07.2005 god.

Predsednik veća,
Meleće Behdžeti

[Vrhovni sud - sudska odluka u građanskom sporu - nadoknada štete spor kompetencija - Član 354 (2) (8) (16) ZSP- Član 1, 3.1 Uredba UNMIK-a 200/47 - revizija presude zahtev prihvaćen]

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Mitrovici, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Opštinski sud u Skederaju je odbio žalbu tužioca za nadoknadu štete argumentujući da nema kompetentnost za odlučivanje.

Vrhovni sud je odlučio da su sudovi nižeg stepena prekršili ZSP zato što se iz dokumenata ne vidi jasno dali je optuženi bio član UNMIK-a ili je delovao u ime UNMIK-a kao što predviđa Član 1 Uredbe UNMIK_a 2000/47. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je zahtev tužioca osnovan.

Rev.br.118/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Meleće Behdžeti, predsednik, mr.Rifat Zulfiu, Šahdane Agani, Vjosa Nimani Zulfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju I.R. iz sela Daševci, opština Srbica, koga predstavlja advokat Zenelj Ademi iz Mitrovice, protiv optuženog ACT International, iz Šipolja opština Mitrovica, za nadoknadu štete u vezi sa revizijom tužioca koja je podneta protiv rešenja Okružnog suda u Mitrovici Ac.br.341/2003 od 26.04.2005 god., na sednici održanog 20.07.2005 god., donosi ovo:

REŠENJA

Prihvata se revizija tužioca i poništava se rešenje Okružnog suda Mitrovica, Ac.br.341/2003 od 26.04.2005 god., i Opštinskog suda Srbica, C.br.148/2003 od 05.08.2003 god., dok se predmet vraća istom sudu na odlučivanje.

Obrazloženje

Rešenjem Opštinskog suda Srbica C.br.148/2003 od 05.08.2003 god., prvostepeni sud je proglasio apsolutnu nekompetentnost da postupi prema tubi tužioca i odbačena je tužba tužioca za nadoknadu štete,

Okružni sud Mitrovica, rešenjem Ac.br.341/2003 od 26.04.2005 god., odbija kao neosnovanu žalbu tužioca i rešenje Opštinskog suda Srbica potvrđuje.

Protiv rešenja Okružnog suda Mitrovica, tužilac je na vreme podneo reviziju, zbog bitnih povreda spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se ovo i rešenje prvostepenog suda ponište a predmet vrati prvostepenom sudu na odlučivanje prema tužbi tužioca.

Nakon razmatranja osporenog rešenja prema članu 386 u vezi sa članom 400 par.4 ZSP, Vrhovni sud nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta se vidi da je tužilac podneo tužbu protiv optuženog ACT International Šipolje Mitrovica, za nadoknadu materijalne štete, zbog ne isporuke građevinskog materijala. Prvostepeni sud je našao da je, prema članu 3 tačka 3.1 Pravilnika UNMIK a br.2000/47, optužena u sastavu personela UNMIK a, prema tome sud nije kompetentan u ovom pravnom slučaju pa je tužba tužioca odbijena zbog apsolutne nekompetencije.

Polazećo od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud je ocenio da osporena rešenja sudova niže instance sadrže bitne povrede odredaba spornog postupka, predviđeno članom 354 par.1 u vezi sa par.2 tačka 8 ZSP.

Vrhovni sud Kosova ocenjuje da je zaključak sudova niže instance neodrživ, jer se iz spisa predmeta ne može zaključiti da je „optuženi organizacija u sklopu UNMIK a prema članu 1 Pravilnika UNMIK a br.2000/47, kako se kaže u obrazloženju rešenja drugostepenog suda, niti prema članu 3 tačka 3.1 i 3.3 istog pravilnika da optuženi „učestvuje u sklopu personala UNMIK a ", kako su ocenili sudovi niže instance.

Pošto, iz spisa predmeta se ne može konstatovati činjenica da je optuženi formiran od strane UNMIK-a, da deluje u okviru UNMIK-a u skladu sa rezolucijom 1244 (1999) prema članu 1 Pravilnika 2000/47,

prema oceni ovoga Suda u konkretnom slučaju pogrešno su primenjene odredbe spornog postupka, predviđeno članom 354 par.1 u vezi sa članom 16 ZSP, koje su uticale na donošenje jedne zakonite odluke u vezi sa predmetnom kompetencijom, pa je iz tih razloga trebalo poništiti rešenja sudova niže instance. Takvo obrazloženje je potpuno neshvatljivo i protivurečno sa članom 3 tačka 3.1 i 3.3 Pravilnika UNMIK-a br.2000/47. Prema članu 3 tačka 3.1 ovog Pravilnika određeno je da su vlasništvo UNMIK-a, fondovi i njegova imovina oslobođeni od bilo kakvog sudskog procesa, dok je tačkom 3.3 određeno ko spada u osoblje UNMIK-a odnosno koje su osobe oslobođene od sudskog procesa. Tačno je da je optužena međunarodna organizacija sa međunarodnim elementima, ali ista svoju delatnost obavlja i na Kosovu, tako da je prvostepeni sud obavezan da na ponovnom suđenju utvrdi činjenicu da li optužena ima status pravnog lica, da li se podvrgava domaćoj jurisdikciji kao svako drugo pravno lice domaće ili međunarodno i da utvrdi činjenicu da li je optuženi organizacija u sastavu UNMIK-a ili nezavisni organ sa međunarodnim elementima koji obavlja delatnost i na Kosovu.

Prvostepeni sud je obavezan da na ponovnom suđenju otkloni bitne povrede sporne procedure, imajući u vidu navode iz revizije i da ispravnom primenom materijalnog prava odluči prema zakonu.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 394 par.1 u vezi sa članom 400 par.4 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.118/2005, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Meleće Behdžeti

[Vrhovni sud- sudska odluka u građanskom sporu - povratak na radno mesto - Član 8.9 Naredbe UNMIK-a 2002/10 - revizija presude - zahtev odbijen]

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Peći, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Opštinski sud u Peći obavezao je otuženog da vrati tužioca na radno mesto i da mu nadoknadi mesečne prihode i topli obrok za period dok mu nije bilo dozvoljeno da vrši svoju dužnost.

Vrhovni sud je odlučio da su sudovi nižeg stepena pregledali zahteve na osnovu predloženih dokaza i dali dovoljno obrazloženje u svojim odlukama. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je zahtev tužioca neosnovan.

Rev.br.120/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani-Zuljfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužioca R.D., iz Peći, protiv optužene srednje Medicinske škole u Peći, za povratak na prethodno radno mesto, u vezi sa revizijom tužioca koja je podneta protiv presude Okružnog suda Peć, Ac.br.29/2004 od 05.04.2005 god., i presude Opštinskog suda Peć, C.br.28/2003 od 17.10.2003 god., na sednici održanoj 21.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana revizija tužioca i potvrđuje se presuda Okružnog suda Peć, Ac.br.29/2004 od 05.04.2005 god., i presuda Opštinskog suda Peć, C.br.28/2003 od 17.10.2003 god.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda Peć, C.br.28/2003 od 17.10.2003 god., odbijen je zahtev za tužbu tužioca, da se obaveže optužena da

tužioca vratiti na ranije radno mesto-profesor jezika i albanske književnosti i da mu nadoknadi lični dohodak za vreme za koje je tužilac bio sprečen da radi na svom radnom mestu kao i da mu nadoknadi troškove spornog postupka.

Okružni sud Peć, presudom Ac.br.29/2004 od 05.04.2005 god., odbio je kao neosnovanu žalbu tužioca i potvrdio prvostepenu presudu.

Protiv presuda drugostepenog i prvostepenog suda tužilac je na vreme podneo reviziju, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se prvostepena i drugostepena presuda promene tako da se zahtev za tužbu tužioca prihvati ili da se drugostepena i prvostepena presuda ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Nakon razmatranja osporenih presuda, Vrhovni sud Kosova prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je tužilac zasnovao radni odnos na neodređeno vreme kod optužene na radnom mestu profesora jezika i albanske književnosti. Prema administrativnom uputstvu br.10/2000 od 20.08.2002 god., Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije uputilo je radnike u obrazovanju i obavestilo ih da je osnovnoj školi dodat i deveti razred koji će raditi u lokalima srednje škole. Članom 8 ovog administrativnog uputstva predviđeno je da opštinske direkcije za obrazovanje u saradnji sa visokim službenicima obrazovanja kao i sa direktorima srednjih škola budu obavezni da saraduju pri izboru nastavnog kadra u svakoj školi a da u slučaju raznih sporova konačnu odluku donese Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju (MONT). Prema gore spomenutom uputstvu tužilac je određen da radi u Srednjoj školi „Ali Hadri" u Peći, što je tužilac odbio. Protiv imenovanja da drži časove u devetim razredima tužilac se žalio, ali mu je odlukom Ministarstva za obrazovanje, nauku i tehnologiju, od 10.01.2003 god., odbijena žalba kao neosnovana i potvrđena je zvanična odluka kancelarije za razvoj obrazovanja u Peći, br.244/2002.

Na osnovu ovakvog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je našao da je zahtev za žalbu tužioca neosnovan i kao takav se odbija.

Drugostepeni sud je u žalbenom postupku u potpunosti prihvatio

činjenične konstatacije i pravni stav prvostepenog suda. Našao je da presuda prvostepenog suda ne sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka. Odbio je žalbu kao neosnovanu i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud Kosova ocenjuje da su na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja sudovi niže instance ispravno primenili materijalno pravo kada su našli da zahtev za tužbu tužioca nije osnovan. Ovo iz razloga što prema odredbi člana 8 i 9 administrativnog uputstva MONT-a koje je stupilo na snagu 20 avgusta 2002 godine, tužilac je određen na radno mesto profesora jezika i albanske književnosti u Srednjoj ekonomskoj školi „Ali Hadri" u Peći. Na osnovu Pravilnika UNMIK-a br.1999/24 od 24.12.1999 god., prema članu 1 (a) predviđa se da su zakoni koji se primenjuju na Kosovu pravilnici koje je objavio Specijalni predstavnik Generalnog sekretara i pomoćni instrumenti doneseni u skladu sa ovim Pravilnikom kao i zakoni na snazi na Kosovu, od 22 marta 1989 godine-članu 1.1 (b) pomenutog Pravilnika. Iz ovoga proizilazi da gore spomenuto administrativno uputstvo Ministarstva za obrazovanje, nauku i tehnologiju je doneto na osnovu Pravilnika UNMIK-a br.2001/19 od 13 septembra 2001 godine i da ovo administrativno uputstvo predstavlja pomoćni instrumenat koji se primenjuje od strane visokih zvaničnika obrazovanja i srednjih škola, prema tome ne može se reći da je u ovom slučaju pogrešno primenjeno materijalno pravo.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud Kosova ocenjuje da osporena presuda ne sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, jer je drugostepeni sud razmotrio žalbene navode u vezi sa odlučujućim činjenicama i u obrazloženju presude dao dovoljne argumente, koje prihvata i ovaj Sud.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 393 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.120/2005, od 21.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud- sudska odluka u građanskom sporu - određivanje imovinskog prava - Član 37 (2) Zakon o Imovinskom Odnosu - revizija presude - zahtev odbijen]

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Gnjilanu, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Opštinski sud u Kamenici je odbio zahtev tužioca za određivanje imovinskog prava na katastralne parcele zemljišta.

Vrhovni sud je odlučio da je vlasnik dužan da dokaze svoje pravo koje traži, kao što je predviđeno Članom 37 stav 2 Zakona o Imovinskim Odnosima. Vrhovni sud je odlučio da su sudovi nižeg stepena pravilno primenili zakon imajući u vidu činjenicu da tužilac nije podneo dokaz o svom pravu na imovinu. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je zahtev tužioca neosnovan.

Rev.br.126/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Meleće Behdžeti, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Šahdane Agani, Vjosa Nimani Zuljfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužioca R.K. iz sela Rogačice, koga predstavlja Mustafa Musa, advokat iz Gnjilane, protiv optuženih R.G. i T.G. iz Prištine, S.G. iz Gnjilane i Lj.K. iz Rogačice, drugog i trećeg optuženog predstavlja prvi optuženi R.G. iz Prištine, za utvrđivanje prava vlasništva, u vezi sa revizijom tužioca koja je podneta protiv presude Okružnog suda Gnjilane Ac.br.25/2004 od 19.02.2004 god., na sednici održanoj 20.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana revizija tužioca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Gnjilane Ac.br.25/2004 od 19.02.2004 god.

O b r a z l o ž e n j e

II delom dispozitiva presude Opštinskog suda u Kamenici, C.br.28/2003 od 29.09.2003 god., odbijen je kao neosnovan deo

zahteva za tužbu tužioca, da se utvrdi da je on vlasnik jednog dela katastarske parcele br.1948 sa površinom i granicama koje su opisane u II delu dispozitiva presude i da se utvrdi da je ta površina sastavni deo katastarske parcele br.1947, vlasništvo tužioca na osnovu kupoprodaje i dobijanja na osnovu zastarevanja, protiv optuženog Lj.K.. Odlučeno je da svaka strana pokrije svoje troškove postupka.

Okružni sud Gnjilane, presudom Ac.br.25/2004 od 19.02.2004 god., odbija kao neosnovanu žalbu tužioca i presudu Opštinskog suda Kamenica potvrđuje.

Protiv presude Okružnog suda Gnjilane tužilac je podneo reviziju, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava uz predlog da se drugostepena i prvostepena presuda ponište a predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje, ili da se one u II delu dispozitiva presude promene i da se zahtev za tužbu tužioca prihvati kao osnovan.

Nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 ZSP, Vrhovni sud Kosova nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta vidi se da tužilac u tužbi zahteva da se utvrdi da je on vlasnik jednog dela katastarske parcele br.1948, koju drži optuženi Lj.K. (brat tužioca), na taj način što je granicu između katastarskih parcela br.1947 i br.1948 optuženi Lj. pokvario 2001 godine i bez ikakve pravne osnove iskorišćava taj deo parcele br.1948.

Prvostepeni sud, na osnovu utvrđenih činjenica, konstatuje da između katastarskih parcela br.1947 i br.1948 postoje granice i da se katastarska parcela br.1948 na istočnoj strani graniči sa parcelom br.1947 koja je vlasništvo tužioca, dok drugi deo (polovina parcele) br.1948 prema posedovnom listu br.32 vodi se na ime optuženog Lj.K..

Prema konstataciji eksperta geometra na osnovu dokumentacije koju poseduje direkcija u Kamenici od 1962 godine pa do sada granica između katastarskih parcela br.1948 i br.1947 nije promenjena, tako da katastarski opis u konkretnom slučaju nema nikakav uticaj na određivanje granične linije između parcela 1947 i 1948, pošto prema ekspertu katastarski opis ne određuje mere katastarske parcele prema dužini i širini.

Prvostepeni sud na osnovu činjeničnog stanja, koje je utvrđeno administriranjem neophodnih dokaza, nalazi da je zahtev za tužbu tužioca neosnovan. Isti pravni stav u vezi sa primenom materijalnog prava zauzeo je i drugostepeni sud, u slučaju odbijanja žalbe kao neosnovane.

Polazeći od gore spomenutog stanja, Vrhovni sud Kosova ocenjuje da su sudovi niže instance pravilno primenili odredbe spornog postupka i materijalno pravo, kada su našli da je zahtev za tužbu tužioca neosnovan. U navedenim presudama oni su naveli dovoljne argumente za odlučujuće činjenice koje prihvata i ovaj sud.

Prema članu 37 par.2 zakona o osnovnim imovinsko pravnim odnosima, vlasnik je obavezan da potvrdi pravo na vlasništvo korišćenje za koje zahteva povratak stvari, tako da uzimajući u obzir da tužilac nije naveo dokaze za utvrđivanje pravne osnove na vlasništvo ili za korišćenje nepokretnosti kao ni činjenicu da je ½ katastarske parcele vlasništvo optuženog da se ne graniči sa katastarskom parcelom br.1947 koja je vlasništvo tužioca, tako da tužioc nije koristio ovu nepokretnost, oba suda su pravilno primenila materijalno pravo.

U reviziji tužioca samo se na uopšten način kaže da presude nižih sudova sadrže bitne povrede odredaba spornog postupka, ne objašnjavajući konkretno koje su to, prema tome uzimajući u obzir i odredbu člana 386 ZSP, prema kojoj se osporena presuda ocenjuje samo unutar granica navedenih argumenata u reviziji, revizioni sud konstatuje da su neosnovani navodi u reviziji u vezi sa bitnim povredama odredaba spornog postupka.

Što se tiče navoda u reviziji da prvostepeni sud nije postupio prema odredbi člana 377 ZSP odnosno nije postupio prema primedbama navedenim u rešenju Okružnog suda Gnjilane Ac.br.190/2002 od 29.11.2002 god., su neosnovane pošto iz spisa predmeta proizilazi da je prvostepeni sud u potpunosti postupio prema članu 377 ZSP, tako što je u ponovljenom postupku saslušan stručnjak u vezi sa spornom parcelom koji je izjavio da granica između parcela 1948 i 1947 je realna i da to zaključuje na osnovu kompletne dokumentacije direkcije za geodeziju u Kamenici iz 1962 godine, prema tome na osnovu ocene ovog suda navodi iz revizije o prekidu postupka u ovom spornom slučaju do povratka dokumentacije iz Srbije su neosnovani.

Neosnovani su i navodi u reviziji da drugostepena presuda ne daje objašnjenja u vezi sa navodima u žalbi. Na protiv, drugostepenom presudom su vrednovane sve žalbene pretenzije tužioca i dati su dovoljni argumenti u vezi sa navodima u žalbi koji su ocenjeni kao neosnovani.

Na osnovu do sada navedenog i primenom člana 393 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.126/2004, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Meleće Behdžeti

[Vrhovni sud - sudska odluka u građanskom sporu - napuštanje zauzetog stana - Član 20, 37 (2) Zakon o Imovinskom Odnosu - Član 1.2 Uredbe UNMIK-a 1999/23 Uredba UNMIK-a 2000/60 - revizija presude - zahtev odbijen]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Mitrovici, argumentujući da je sud narušio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći Zakon.

Okružni sud u Mitrovici je odobrio zahtev tužioca i obavezao optuženog da napusti stan tužioca.

Vrhovni sud je odlučio da su sudovi nižeg stepena pravilno primenili zakon i pravino odredili činjenično stanje. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je zahtev optuženog neosnovan.

Rev.br.135/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Redžep Hadžimusa, predsednik, mr.sc.Rifat Zuljfiu, Šahdane Agani, dr.Hamdi Podvorica i mr.sc.Fejzulah Hasani, članovi, u pravnom slučaju tužioca A.D., iz Mitrovice, koga predstavlja Džafer Maljići, advokat iz Prištine, protiv optuženog S.T., iz Srbice, za oslobađanje stana, prema reviziji optuženog i posrednika Pošta i telekomunikacije Kosova u Prištini, koga predstavlja njen ovlašćeni radnik S.B., protiv presude Okružnog suda u Mitrovici, Ac.br.340/03 od 22.09.2003 god., na sednici održanoj 08.09.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana revizija optuženog i posrednika, koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Mitrovici, Ac.br.340/2003 od 22.09.2003 god.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Mitrovici, Ac.br.340/2003 od 28.09.2003 god., odbija se kao neosnovana žalba optuženog i

posrednika i potvrđuje se presuda Opštinskog suda u Srbici, C.br.40/2003 od 04.06.2003 god., kojom je prihvaćen zahtev za tužbu tužioca, obavezan je optuženi da mu oslobodi stan od osoba i stvari, koji se nalazi u Srbici u ulici „Adem Jašari" br.67/7, koji se sastoji od dve sobe, kuhinje, hodnika, predvorja, kupatila, WC, balkona i podruma, površine od 81 m² i da mu na ime troškova spornog postupka plati sumu od 880 eura, sve ovo u roku od 15 dana pošto presuda postane konačna, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Protiv presude drugostepenog suda optuženi i posrednik na vreme su podneli reviziju, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se obe navedene presude sudova niže instance promene tako da se odbije zahtev za tužbu tužioca ili da se ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), Vrhovni sud Kosova nalazi da su revizije neosnovane.

Iz spisa predmeta se vidi da je prvostepeni sud administriranjem dokaza utvrdio da Đ.Č., iz Srbije, na osnovu radnog odnosa bio nosilac prava na korišćenje i na osnovu konačnog rešenja Opštinskog suda u Srbici, Nd.br.85/99 od 12.02.1999 godine, koje zamenjuje kupoprodajni ugovor, ostvaruje pravo vlasništva nad spornim stanom. Nakon toga, tužilac na osnovu ugovora o razmeni koji je sklopljen sa bivšim vlasnikom Đ.Č., koji je overen u Opštinskom sudu u Mitrovici, Leg.br.710/2002 od 28.05.2002 god., ostvaruje pravo na vlasništvo nad pomenutim stanom.

Optuženi je smešten u spornom stanu, odbija da oslobodi stan tužiocu, uz obrazloženje da je vlasnik ovog stana PTK Kosova, koja mu ga je dala na korišćenje pod kiriju, tako da tužiocu osporava pravo vlasništva nad stanom i predlaže da se odbije kao neosnovan zahtev za tužbu.

Spornom postupku se pridružio i posrednik PTK, koji tužiocu osporava pravo vlasništva nad spornim stanom uz obrazloženje da je taj stan vlasništvo posrednika, da je optuženom na osnovu radnog odnosa stan dat na korišćenje pod kiriju i predlaže da se odbije kao neosnovan zahtev za tužbu tužioca.

Prvostepeni sud prihvatajući tako utvrđeno činjenično stanje nalazi da je tužilac vlasnik spornog stana, da ima pravo da traži njegov povratak u svoj posed i primenom člana 20 i 37 par.1 Zakona o osnovnim pravno-imovinskim odnosima (ZOPIO), odlučuje kao u dispozitivu presude tog suda.

Drugostepeni sud je u žalbenom postupku našao da je prvostepeni sud ispravno i u potpunosti utvrdio činjenično stanje, na osnovu takvog stanja ispravno je primenio odredbe spornog postupka i materijalnog prava kada je našao da je zahtev za tužbu tužioca osnovan, odbio je kao neosnovanu žalbu optuženog i posrednika i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Vrhovni sud Kosova, polazeći od ovakvog stanja u slučaju, naazi da su sudovi niže instance, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, pravilno primenili odredbe spornog postupka i materijalno pravo kada su našli da je zahtev za tužbu tužioca osnovan.

Vrhovni sud Kosova je ocenio kao neosnovane navode optuženog i posrednika, navedene u reviziji, kako se ističe da navedene presude sudova niže instance sadrže bitne povrede odredaba spornog postupka, predviđeno u članu 354 par.2 tačka 7 i 13 u vezi sa članom 16 i 357 ZSP, jer prema oceni ovog Suda za suđenje u ovom pravnom slučaju predmetno nadležan je sud a ne Direkcija za stambeno-imovinska pitanja, kako su ispravno našli i sudovi niže instance, jer prema članu 1 par.2 pod b.Pravilnika UNMIK-a br.1999/23, predviđeno je da kao izuzetak od jurisdikcije lokalnih sudova Direkcija za stambeno imovinska pitanja je predmetno nadležna da odlučuje o zahtevima fizičkih lica kada se tiče vlasništva nad stanovima na osnovu neslužbenih transakcija sklopljenih u periodu od 23.03.1989 god., do 13.10.1999 god., transakcije koje su, kako je predviđeno u članu 2 par.2.3 Pravilnika UNMIK-a br.60/2000, bile nezakonite, dok je tužilac ostvario pravo vlasništva nad stanom na osnovu ugovora o razmeni sklopljenog 27.maja 2002 god., koji je overen u sudu 28.maja 2002 godine znači nakon vremenskog perioda predviđenog gore pomenutim pravnim odredbama.

Navodi da parcela br.108 zgrada, u sklopu koje se nalazi i sporni stan i dvorište površine od 2.90 ari, prema posedovnom listu br.24 SO Srbica je u društvenom vlasništvu, prema tome prema oceni optuženog i posrednika pogrešno je primenjeno materijalno pravo iz člana 20 i 37

ZOPIO, su neosnovani jer prema oceni ovog suda sporni stan, kako proističe iz spisa predmeta, bio je određen za stanovanje a ne za obavljanje službenih dužnosti kako se navodi u reviziji, jer je ranije pravo stanovanja imao radnik R.J., koji je izgubio to pravo i, kako je rečeno ranije, to pravo je kasnije stekao bivši vlasnik Đ.Č. na osnovu konačnog rešenja koje predstavlja pravnu osnovu za ostvarenje prava vlasništva nad pomenutim stanom, kojim je ovaj vlasnik bio ovlašćen da raspolaže sa tim stanom, dok činjenica da se nalazi na parceli koja je zavedena kao društveno vlasništvo ne znači da sporni stan kao deo sprata zgrade ne može biti u privatnom vlasništvu, koja se zaista transformisala u privatno vlasništvo prema validnoj pravnoj osnovi, prema tome svaka odluka doneta od strane PTK Kosova, nakon dana kad rešenje nadležnog suda na osnovu koga je obavljena transformacija društvenog vlasništva u privatno postalo konačno, biće nezakonita. Ugovor o razmeni stanova sklopljen između tužioca i bivšeg vlasnika Đ.Č., iz Srbije, je validna i prema članu 20 ZOPIO predstavlja važeću pravnu osnovu za ostvarenje prava vlasništva nad stanom, jer je prema članu 37 par.1 ovog Zakona predviđeno da vlasnik može tužbom zahtevati od posednika povratak stvari individualno određenih, prema tome prema oceni ovog suda sudovi niže instance ispravno su primenili materijalno pravo kada su našli da je zahtev za tužbu tužioca osnovan.

Drugi navodi u reviziji, prema oceni revizionog suda, nisu od uticaja na zakonitost osporene presude.

Na osnovu gore navedenog Vrhovni sud Kosova nalazi da ne postoje razlozi zbog kojih je podneta revizija i primenom člana 393 ZSP, odlučuje kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.135/2003, od 08.09.2005

Predsednik veća,
Redžep Hadžimusa

**[Vrhovni sud - sudska odluka u građanskom sporu - određivanje imovine
Član 29 Zakon o Imovinskom Odnosu - Član 354 (2) ((14)) ZSP - Član 365
(2) ZSP - revizija presude - zahtev prihvaćen]**

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Prizrenu, argumentujući da je sud narušio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći Zakon.

Okružni sud u Prizrenu je prihvatio zahtev tužioca i utvrdio da joj se dodelila katastralna parcela zemljišta.

Vrhovni sud Kosova je odlučio da su odluke sudova nižeg stepena sadržavale kršenje ZSP-a na osnovu pogrešnog određivanja činjeničnog stanja, predviđeno Članom 354 stav 2 tačka 14 ZSP u saglasnosti sa Članom 365 stav 2 ZSP. Vrhovni sud je odlučio da su kršenja spornog postupka osnovana na nesaglasnosti između izjave u obrazloženju i dokaza predloženih na glavnom saslušanju. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog osnovana.

Rev.br.137/2005

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Vjosa Nimani-Zuljfiu, predsednik, mr.sc.Rifat Zuljfiu, Šahdane Agani, Meleće Behdžeti i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužiteljice A.Č. iz Prizrena, koju predstavlja Ruždi Beriša advokat iz Prizrena, protiv optuženih N.U. i M.U. iz Prizrena, koje predstavlja Ibiš Čakali, advokat iz Prizrena i optuženog PIK „Progres“ DŠ „Zemljoradnja-stočarstvo“ u Prizrenu, u vezi sa utvrđivanjem vlasništva i proglašavanjem rešenja o nedozvoljenom izvršenju, u vezi sa revizijom optuženih N.U. i M.U., koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Prizrenu Ac.br.254/2003 od 28.01.2004 god., na sednici održanoj 21.06.2005 god., donosi ovo:

REŠENJE

Usvaja se revizija optuženih N.U. i M.U. i poništava se presuda Okružnog suda u Prizrenu Ac.br.254/2003 od 28.01.2004 godine i ona Opštinskog suda u Prizrenu C.br.556/2002 od 17.12.2002 god., dok se predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Iz spisa predmeta se vidi da je prvostepeni sud utvrdio da suprug optužene N.U. odnosno otac optuženog M.U. je bio vlasnik sporne parcele. On je kupoprodajnim ugovorom Leg.br.274/63 od 21.02.1963 god., i ugovorom Leg.br.1692/68 od 06.12.1968 god., prodao nepokretnost trećem optuženom PIK „Progres“ u Prizrenu. Na osnovu ugovora o zameni nepokretnosti Leg.br.349/67 od 15.04.1967 god., koji je sklopljen između trećeg optuženog i Dž.Ć. iz Prizrena, vlasnik sporne nepokretnosti je postao Dž.Ć., koji je ugovorom sklopljenim 11.12.1970 god., Leg.br.1441/70 ovu nepokretnost prodao A.C., ovde tužiteljici, koja ga od tog vremena ima u posedu i slobodno ga koristi. Ova nepokretnost je u katastarskim knjigama zavedena kao vlasništvo trećeg optuženog.

U obrazloženju prvostepene presude kaže se da je Opštinski sud u Prizrenu, presudom C.br.69/2000 od 01.01.2001 god., poništio ugovor o kupoprodaji katastarske parcele koji je sklopljen između supružnika, odnosno oca optuženih i trećeg optuženog uz obrazloženje da su ovi ugovori sklopljeni pod pritiskom. Presudom Opštinskog suda u Prizrenu, C.br.28/74 od 23.06.74 god., poništen je ugovor o razmeni, Leg.br.349/67 od 15.04.1967 god., nepokretnosti koji je sklopljen između trećeg optuženog i Dž.Ć. Rešenjem Opštinskog suda u Prizrenu, E.br.22/01 od 22.06.2001 god., određeno je izvršenje sa ciljem da se optuženima preda u vlasništvo i posed sporna nepokretnost. Na osnovu suprotstavljanja tužiteljice, kao trećeg lica, koje je podneto protiv rešenja o dozvoljavanju izvršenja, prekinuta je procedura izvršenja. Tužiteljica je inicirala građanski spor.

Prvostepeni sud je ocenio da je tužiteljica vlasnik od poverenja sporne parcele od 1970. godine, pošto je posedovanje stekla na osnovu verodostojnog pravnog postupka-ugovor o kupoprodaji sklopljen sa Dž.Ć., koji je bio vlasnik parcele u momentu sklapanja ugovora, da je spornu parcelu iskorištavao neometan od ikoga na nijedan način i da su ugovori o kupoprodaji Leg.br.274/63 od 21.02.1963 i o poklonu Leg.br.1692/68 od 06.12.1968 god., na osnovu kojih je sporna parcela evidentirana u katastarskim knjigama kao društveno dobro, presudom Opštinskog suda u Prizrenu C.br.69/2000, su proglašeni ništavnim, da nikad nisu bili društveno vlasništvo, pa je prema tome usvojio njen zahtev za tužbu i skinuo sa snage rešenje o dozvoljavanju izvršenja.

Drugostepeni sud, odlučujući prema žalbi, potvrđuje prvostepenu presudu i konstatuje da tom presudom nisu bitno povređene odredbe spornog postupka, da je činjenično stanje utvrđeno ispravno i da je materijalno pravo takođe ispravno primenjeno jer, Zakonom o izmeni zakona o osnovnim imovinsko-pravnim odnosima (Služ.list.Jug.29/96) je izbrisan član 29 Zakona o osnovnim imovinsko-pravnim odnosima (ZOPIO), koji predviđa da se ne može ostvariti pravo na vlasništvo na društvenu imovinu na osnovu zastarelosti, nakon ove promene o društvenom vlasništvu može se ostvariti pravo na vlasništvo na osnovu zastarelosti.

Vrhovni sud Kosova, za sada ne može prihvatiti kao ispravan i zakonit jedan takav zaključak sudova niže instance, jer prema oceni ovog Suda ove presude sadrže bitne povrede odredaba spornog postupka, predviđeno u članu 354 par.2 tačka 14 ZSP i članu 354 par.1 u vezi sa članom 365 par.2 ZSP i zbog pogrešne primene materijalnog prava ostalo je nepotpuno utvrđeno činjenično stanje pa zbog toga nema uslova za promenu sporne presude, pa je trebalo obe presude poništiti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Bitne povrede odredaba spornog postupka sadržane su u činjenici da postoji protivurečnost između onoga što se kaže u obrazloženju i administriranih dokaza na sednici za glavnu raspravu. Prvostepeni sud je administrirao dokaze saslušanjem svedoka Š.Ć., supruga tužiteljice, saslušanjem stranaka, čitanjem ugovora Leg.br.1441/70 od 11.12.1970 god., i pregledao je akte E.br.22/21 bez ikakve konstatacije šta sadrže ovi akti. U obrazloženju svoje presude poziva se na ugovore Leg.br.349/67 od 15.04.1967 god., Leg.br.274/63 od 21.02.1963 god., i Leg.br.1692/68 od 06.12.1968 god., kao i na spise predmeta Opštinskog suda u Prizrenu C.br.28/74 i C.br.69/2000 koji uopšte nisu administrirani kao dokazi.

Vrhovni sud ne može prihvatiti zaključak drugostepenog suda da pošto je, Zakonom o promeni Zakona o osnovnim imovinsko-pravnim odnosima (Služ.list.Jug.29/96) izbrisan član 29 Zakona o osnovnim imovinsko-pravnim odnosima (ZOPIO) koji predviđa da se ne može ostvariti pravo vlasništva na društveno vlasništvo na osnovu zastarelosti, nakon ove promene da se vlasništvo nad društvenim vlasništvom može ostvariti na osnovu zastarelosti. Prema oceni Vrhovnog suda, zakonske norme donose se da bi regulisale pravne odnose u budućnosti, osim ako nije u zakonu izričito navedeno da ova

norma ima retroaktivno dejstvo. Gore pomenutim zakonom nije predviđeno da ova norma ima retroaktivno dejstvo.

Na ponovnom suđenju prvostepeni sud treba da otkloni gore spomenute nedostatke i da bi ispravno primenio materijalno pravo treba izvesti dokaze čitanjem i upoređivanjem sa originalima: ugovor o kupoprodaji Leg.1441/70 sklopljen između Dž.Ć. i tužiteljice, Leg.br.274/63 od 21.02.1963 god., i ugovor Leg.br.1692/68 od 06.12.1968 god., koji su sklopljeni između pretka optuženih i trećeg optuženog, ugovor Leg.br.349/67 od 15.04.1967 god., sklopljen između trećeg optuženog i Dž.Ć. kao i da administrira dokaze čitanjem presuda Opštinskog suda C.br.28/74 od 23.06.1974 god., i C.br.69/2000 od 01.01.2001 god., kao i da administrira druge eventualne dokaze kojima će utvrditi sve relevantne činjenice i da nakon ispravnog vrednovanja dokaza donese zakonitu odluku.

Prvostepeni sud treba da oceni da li je na zakonitost njegove presude uticala činjenica da nije postupio prema odredbi predviđenoj članom 29 Pravilnika 12/2002 „O osnivanju Kosovske poverilačke agencije“.

Na osnovu gore navedenog a u skladu sa odredbom člana 394 par.1 i 395 par.2 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.137/2005, od 21.07.2005 god.

Predsednik veća,
Redžep Hadžimusa

[Vrhovni sud sudska odluka u građanskom sporu neosnovano bogaćenje Član 49, 73 Osnovni Zakon o Radu - Član 354 (2) ((14)) ZSP - Član 365 (2) ZSP - revizija presude - zahtev prihvaćen]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Prištini, argumentujući da je sud narušio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći Zakon.

Opštinski sud u Prištini obavezao je optuženog da nadoknadi tužiocu 3.500 € na osnovu nedobijenih plata i dnevnica.

Vrhovni sud Kosova je odlučio da su odluke sudova nižeg stepena sadržavale kršenje ZSP-a na osnovu pogrešnog određivanja činjeničnog stanja, predviđeno Članom 354 stav 2 tačka 14 ZSP u saglasnosti sa Članom 365 stav 2 ZSP.

Vrhovni sud je odlučio da su kršenja spornog postupka osnovana na nesaglasnosti između izjave u obrazloženju i dokaza predloženih na glavnom saslušanju. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba optuženog osnovana.

Rev.br.153/2004

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani-Zuljfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužioca I.K., iz Prištine, koga predstavlja Gani Tigani advokat iz Prištine protiv optužene Pošta i telekomunikacije Kosova u Prištini, zbog neosnovanog bogaćenja, u vezi sa revizijom tužioca i optužene, koja su podnete protiv presude Okružnog suda Priština, Ac.br.79/2003 od 22.04.2004 god., na sednici održanoj 20.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Prihvata se revizija optužene i poništava se presuda Okružnog suda Priština, Ac.br.79/2003 od 22.04.2004 god., i presuda Opštinskog suda Priština, C.br.227/2002 od 26.11.2002 god., u I i III delu dispozitiva presude Opštinskog suda Priština, dok se predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Odbija se kao neosnovana revizija tužioca koja je podneta protiv presude Okružnog suda Priština, Ac.br.79/2003 od 22.04.2004 god., što se tiče II dela dispozitiva presude Opštinskog suda Priština, C.br.227/2002 od 26.11.2002 godine.

O b r a z l o ž e n j e

I delom dispozitiva presude Opštinskog suda Priština, C.br.227/2002 od 26.11.2002 god., delimično je prihvaćen zahtev za žalbu tužioca i obavezana je optužena da tužiocu plati sumu od 3.500 eura na ime nadoknade za neplaćene lične dohodke i topli obrok za period od 01.09.1999 god., do 30.06.2000 godine. II delom dispozitiva odbijen je zahtev za tužbu tužioca koji se tiče ličnih dohodaka i toplog obroka za period nakon 30.06.2000 god. III delom dispozitiva obavezana je optužena da tužiocu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 363 eura, sve ovo u roku od 15 dana od dana dobivanja presude, pod pretnjom prinudne naplate.

Protiv ove presude na vreme su podneli reviziju:

-tužilac, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se drugostepena presuda promeni i da se u potpunosti prihvati zahtev za tužbu tužioca ili da se ista poništi i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje;

-optužena, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se zahtev za tužbu tužioca odbije ili da se obe presude sudova niže instance ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), Vrhovni sud Kosova nalazi da je revizija tužioca neosnovana, dok je revizija optužene osnovana.

Iz spisa predmeta vidi se da je prvostepeni sud, administriranjem dokaza našao da: „tužilac nakon završetka rata nije obnovio radni odnos kod optužene, nego se pojavio na poslu kao bivši radnik optužene sa ciljem da nastavi radni odnos, ali, pošto obavljanje posla na

određenom radnom mestu predstavlja činjenično stanje, koje u konkretnom slučaju je utvrđeno da je obavljeno uz saglasnost optužene, bez obzira što u vezi sa tužiocem nije sklopljen neki ugovor ili neki pismeni sporazum, pošto su ti poslovi obavljani u interesu optužene i oni imaju svoju cenu, u konkretnom slučaju to podrazumeva visinu mesečne plate za dotično radno mesto", pa je stoga odlučio kao u I delu dispozitiva presude. Dok, prema oceni prvostepenog suda pojavljivanje tužioca na poslu u periodu od 01.07.2000 god., do 19.04.2001 god., bilo je samoinicijativno bez dobijanja nekog konkretnog posla od strane optužene i da fizičko prisustvo tužioca u radnim prostorijama optužene samo po sebi, bez postojanja nekog pravnog odnosa između tužioca i optužene, ne predstavlja nikakvu osnovu koja bi dala tužiocu pravo da traži nekakvu nadoknadu od optužene, prema tome je odlučio kao u II delu dispozitiva presude.

Drugostepeni sud je u žalbenom postupku u poptunosti prihvatio konstatacije i pravni stav prvostepenog suda. Našao je da presuda prvostepenog suda ne sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, pa je shodno tome odbio žalbu tužioca i optužene i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Vrhovni sud Kosova za sada ne može prihvatiti pravni zaključak sudova niže instance, jer presuda prvostepenog suda u I delu dispozitiva sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, predviđeno članom 354 par.2 tačka 14 ZSP, i da zbog pogrešne primene materijalnog prava nije u potpunosti utvrđeno činjenično stanje pa zbog toga ne postoje uslovi za izmenu osporene presude, prema tome iz ovih razloga trebalo je obe gore pomenute presude, što se tiče I dela dispozitiva presude prvostepenog suda, poništiti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Presuda prvostepenog suda ne sadrži podatke u vezi sa činjenicom da li se optuženi udaljio iz optužene organizacije, uvođenjem prinudnih mera mu je prekinut radni odnos, ili mu je za vreme dok je bio van radnog odnosa prestala da važe prava iz radnog odnosa i njegovim povratkom na posao je nastavio da ih sprovodi ili to znači da je svojim povratkom na posao zasnovao novi radni odnos i da prava iz radnog odnosa počinju da se primenjuju od momenta sticanja zvanja radnika u optuženoj organizaciji. Ako smatramo da mu nije prekinut radni odnos, povratak tužioca na posao je tehničko pitanje, dok ako je o njegovom povratku na posao trebao da odluči kompetentni

organ svojom odlukom, onda to znači da se ne radi o tehničkom pitanju nego da odluka kompetentnog organa ima pravni efekat na zasnivanje radnog odnosa i ostvarenje prava radnika iz radnog odnosa od momenta kada tužilac na osnovu te odluke počinje da radi. Iz ovoga proizilazi da je među stranama u sporu sporna činjenica da li je tužilac u spornom periodu došao samoinicijativno na posao kao i činjenica da li mu je onemogućen povratak na posao nezakonitom odlukom optužene organizacije, činjenica od koje zavisi odgovornost optužene za plaćanje nadoknade štete zbog izgubljene dobiti, koju bi tužilac ostvario iz radnog odnosa prema normalnom toku događaja, kao da je radio na radnom mestu u navedenom periodu kao u dispozitivu presude prvostepenog suda. U vezi sa ovim činjenicama nije administriran nijedan dokaz.

Prema odredbi člana 73 Zakona o radu i radnim odnosima predviđeno je da ako radnik ima štetu na poslu ili u vezi sa poslom, poslodavac je obavezan da mu nadoknadi tu štetu prema opštim načelima odgovornosti za štetu. Šteta može biti izazvana kao posledica nezakonitog delovanja ili propusta građanski prekršaj. Kada sud administriranjem potrebnih dokaza utvrdi da je radniku nezakonitom odlukom poslodavca ugroženo pravo iz radnog odnosa, u konkretnom slučaju onemogućeno mu je da radi na radnom mestu, pa iz tog razloga nije realizovao lični dohodak koji bi realizovao da je radio, radniku pripada pravo na nadoknadu štete.

Prema članu 49 pomenutog Zakona, radniku pripada lični dohodak u skladu sa opštim aktom, proporcionalno njegovom doprinosu u ostvarenju dohodka. U vezi sa doprinosom radnika na poslu odlučuje upravni organ direktor ili radnik sa posebnim ovlašćenjima, odnosno poslodavac u skladu sa opštim aktom i kolektivnim ugovorom.

U prvostepenom postupku nisu razjašnjene sve ove odlučujuće činjenice u skladu sa gore spomenutim odredbama, činjenice od kojih zavisi verodostojnost zahteva za tužbu tužioca, stoga prema oceni ovog Suda pogrešno je primenjeno materijalno pravo kada je optužena obavezana da tužiocu plati dosuđenu sumu na ime ličnih dohodaka kao i na ime toplog obroka, kako je odlučeno u I delu dispozitiva presude prvostepenog suda, pa je iz tog razloga trebalo poništiti obe presude sudova niže instance. Ovo stoga, jer je prvostepeni sud osnovu za ovo plaćanje kvalifikovao kao neosnovano bogaćenje, ne dajući nikakvo

obrazloženje gde je taj gubitak u bogatstvu tužioca.

Prvostepeni sud je, nakon administriranja potrebnih dokaza, našao da pojavljivanje tužioca na poslu u periodu od 01.07.2000 god., do 19.04.2004 god., bilo samoinicijativno bez postojanja nekog pravnog odnosa između tužioca i optužene i da to ne predstavlja nikakvu osnovu koja bi dala tužiocu pravo da zahteva neku nadoknadu od optužen, za ovu formu njegovog prisustva, prema tome zahtev za tužbu tužioca u II delu dispozitiva je odbijen kao neosnovan.

U žalbenom postupku drugostepeni sud je našao da je prvostepeni sud, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, ispravno primenio odredbe spornog postupka i materijalno pravo kada je našao da je zahtev za tužbu tužioca u II delu dispozitiva prvostepene presude neosnovan, našao je da ne postoji bitna povreda odredaba spornog postupka o kojima se ovaj Sud stara prema službenoj dužnosti, odbio je kao neosnovanu žalbu tužioca u II delu dispozitiva prvostepene presude.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud Kosova nalazi da su sudovi niže instance, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, ispravno primenili materijalno pravo kada su našli da je zahtev za tužbu tužioca u II delu dispozitiva prvostepene presude neosnovan. U navedenim presudama oni su dali dovoljna objašnjenja o odlučujućim činjenicama koje prihvata i ovaj Sud.

Prvostepeni sud u ponovnoj proceduri je obavezan da otkloni gore navedene nedostatke i da administriranjem potrebnih dokaza utvrdi odlučujuće činjenice i da nakon ispravnog vrednovanja administriranih dokaza donese zakonitu odluku.

Na osnovu do sada rečenog i primenom člana 393 i 394 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.153/2004, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud sudska odluka u građanskom sporu nadoknada štete Član 354 (2) ((14)) ZSP - Član 365 (2) ZSP Član 200 ZOP - revizija presude - zahtev prihvaćen]

Optuženi je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Peći, argumentujući da je sud narušio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći Zakon.

Opštinski sud u Peći obavezao je optuženog da nadoknadi tužiocu materijalnu štetu za oštećenje nameštaja i drugih objekata.

Vrhovni sud Kosova je odlučio da je suma određena od sudova nižeg stepena neprimerena prirodi nematerijalne štete za pretrpljenu patnju. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da su zahtevi tužioca i optuženog delimično osnovane.

Rev.br.186/2004

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani-Zuljfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužilaca Š.B., S.B., F.B. i Đ.B., svi iz sela Molić opština Đakovica, koje predstavlja Teki Bokši, advokat iz Đakovice, protiv optužene Elektroenergetske korporacije Kosova Distribucija u Đakovici, za nadoknadu štete, u vezi sa revizijom tužilaca i optužene, koje su podnete protiv presude Okružnog suda Peć, Ac.br.50/2003 od 01.06.2004 god., na sednici održanoj 20.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Delimično se prihvata revizija drugog i trećeg tužioca i menja se presuda Okružnog suda Peć Ac.br.50/2003 od 01.06.2004 god., i presuda Opštinskog suda Đakovica, C.br.187/2000 od 01.11.2002 god., u III delu dispozitiva presude prvostepenog suda, tako što se optužena Elektroenergetska korporacija Kosova Distribucija u Đakovici, obavezuje da tužiocima S.B. i F.B., oboje iz Molića, na ime duševnog bola zbog smrti njihovog sina plati sumu od 5.000 eura u roku od 15 dana od dana prijema presude pod pretnjom prinudnog izvršenja, dok se

o ovoj sumi zahtev za tužbu odbija kao neosnovan.

Odbija se kao neosnovana revizija tužilaca koja je podneta protiv presude Okružnog suda Peć, Ac.br.50/2003 od 01.06.2004 god., i presude Opštinskog suda Đakovica, C.br.187/2000 od 01.11.2002 god., u II delu dispozitiva presude prvostepenog suda.

Odbija se kao neosnovana revizija tužiteljice Đ.B. koja je podneta protiv presude Okružnog suda Peć, Ac.br.50/2003 od 01.06.2004 god., i presude Opštinskog suda Đakovica, C.br.187/2000 od 01.11.2002 god., u VI delu dispozitiva presude prvostepenog suda.

Odbija se kao neosnovana revizija optužene koja je podneta protiv presude Okružnog suda Peć, Ac.br.50/2003 od 01.06.2004 god., i presude Opštinskog suda Đakovica, C.br.187/2000 od 01.11.2002 god., u I, III, V i VII delu dispozitiva presude prvostepenog suda.

Prihvata se revizija tužilaca i optužene, poništava se presuda Okružnog suda Peć, Ac.br.50/2003 od 01.06.2004 god., i presuda Opštinskog suda Đakovica, C.br.187/2000 od 01.11.2002 god., što se tiče zakonske kamate u I, III i V delu dispozitiva presude prvostepenog suda i predmet se vraća prvostepenom sudu na ponovno razmatranje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda Peć, Ac.br.50/2003 od 01.06.2004 god., odbijena je žalba tužilaca i optužene i potvrđena je presude Opštinskog suda Đakovica, C.br.187/2000 od 01.11.2002 god., kojom je u I delu presude delimično prihvaćen zahtev za žalbu tužilaca, obavezana je optužena da plati tužiocima na ime nadoknade materijalne štete zbog oštećenja nameštaja i drugih stvari sumu od 18.293 eura, uz odgovarajuću zakonsku kamatu računajući od 28.06.2001 god., do konačne isplate. U II delu dispozitiva odbijen je kao neosnovan zahtev za tužbu tužilaca, da se obaveže optužena da tužiocima na ime kompenzacije materijalne štete za oštećeni nameštaj i druge stvari plati sumu od 12.195 eura. U III delu dispozitiva delimično je prihvaćen zahtev za tužbu tužilaca S. i F.B. i obavezana je optužena da na ime nadoknade ne materijalne štete zbog duševne boli zbog smrti njihovog sina, plati sumu od 3.500 eura, uz odgovarajuću zakonsku kamatu

počevši od 01.11.2002 god., do konačne isplate. U IV delu dispozitiva odbijen je kao neosnovan zahtev za tužbu tužilaca S. i F.B., da se obaveže optužena da na ime nadoknade za ne materijalnu štetu na ime duševne boli zbog smrti njihovog maloletnog deteta, plati sumu od 6.500 eura. U V delu dispozitiva delimično se prihvata zahtev za tužbu tužiteljice Đ.B., obavezana je optužena da na ime ne materijalne štete plati sumu od 1.342 eura, uz odgovarajuću zakonsku kamatu počevši od 01.12.2002 do konačne isplate i to: na ime fizičke boli sumu od 420 eura, na ime estetske unakaženosti sumu od 480 eura i na ime preživljenog straha sumu od 440 eura. U VI delu dispozitiva odbijen je kao neosnovan zahtev za tužbu tužiteljice Đ.B. da se obaveže optužena da na ime ne materijalne odštete plati sumu od 8.160 eura, uz odgovarajuću kamatu i u VII delu dispozitiva optužena je obavezana da tužiocima na ime troškova postupka plati sumu od 845.81 eura, sve to u roku od 15 dana od dana kada presude postane konačna, pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Protiv presude drugostepenog suda reviziju su na vreme podneli:

- tužioci, zbog pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se drugostepena i prvostepena presuda u odbijajućem delu promene tako da se zahtev za tužbu tužilaca prihvati u potpunosti ili u odbijajućem delu da se ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje,

- optužena, zbog bitnih povreda spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se presude drugostepenog i prvostepenog suda u prihvatajućem delu promene tako da se zahtev za tužbu tužilaca odbije kao neosnovan.

Tužioci su podneli odgovor na reviziju optužene, uz predlog da se revizija odbije kao neosnovana.

Vrhovni sud Kosova nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), nalazi da je revizija tužilaca i optužene delimično osnovana.

Iz spisa predmeta se vidi da je prvostepeni sud, administriranjem potrebnih dokaza, našao da je delimičnom i punovažnom presudom istog suda, C.br.187/2000 od 21.09.2000 god.,

utvrđeno da je 19.05.1992 god., u selu Molić opština Đakovica izbijo požar, kao posledica preopterećenja u distributivnoj mreži optužene, tako da je u tom požaru u potpunosti izgorela kuća tužioca Š.B. i da je kao posledica vatre i gasova umrlo maloletno dete tužilaca S. i F.B., da je povređena tužiteljica Đ.B. kao i da je izgoreo sav nameštaj, kućna oprema, stvari i drugo. Prema tome, prvostepeni sud na osnovu konstatacije i mišljenja odgovarajućih stručnjaka za arhitekturu i elektrotehniku nalazi da je osnovna šteta izazvana od električne energije, odnosno zbog rizičnog delovanja optužene pa je, prema članu 154 par.1, 158 i 173 Zakona o obligacionim odnosima, odlučio kao u gore pomenutoj presudi.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud nalazi da su tužioci S. i F.B. imali ne materijalnu štetu u formi duševnog bola zbog gubitka njihovog deteta. Na osnovu konstatacije i mišljenja medicinskih stručnjaka zaključilo se da nadoknada za ovu vrstu ne materijalne štete gore pomenutim tužiocima treba isplatiti sumu od 3.500 eura, što je odgovarajuće i predstavlja moralnu satisfakciju kojom će se ublažiti doživljena duševna bol. Na osnovu konstatacija i mišljenja medicinskih eksperata u vezi sa stepenom intenziteta, vremenom trajanja fizičke boli, estetskog unakazivanja, gubitka opšte životne sposobnosti, prvostepeni sud nalazi da je tužiteljica Đ.B. doživela ne materijalnu štetu u svakoj ranije opisanoj formi, pa je prema tome odlučio kao u dispozitivu presude.

O zahtevu za tužbu tužilaca, koja se tiče nadoknade materijalne štete koju su oni imali usled požara koji im je izgoreo nameštaj, kućnu opremu i druge stvari, prvostepeni sud na osnovu mišljenja stručnjaka za nameštaj, imajući u vidu i izjavu tužilaca koja je data u svojstvu stranke, da su nameštaj i druge stvari kupljene dve do tri godine pre nego što je kuća izgorela, prema članu 223 ZSP i prema slobodnom uverenju, umanjujući vrednost štete za 40 % i priznaje tužiocima na ime materijalne štete sumu od 18.293 eura, dok je za drugi deo odbio zahtev za tužbu kao neosnovan.

Drugostepeni sud je u žalbenoj proceduri našao da je prvostepeni sud, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, pravilno primenio odredbe spornog postupka i materijalno pravo, kada je našao da je zahtev za tužbu tužilaca delimično osnovan. Našao je da ne postoji bitna povreda odredaba spornog postupka o kojima se ovaj sud stara po službenoj dužnosti, odbio je kao neosnovanu žalbu tužilaca i optužene i

potvrdio je presudu prvostepenog suda.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud Kosova nalazi da su sudovi niže instance, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, pravilno primenili materijalno pravo kada su našli da je zahtev za tužbu tužilaca osnovan u prihvatajućem delu zahteva za tužbu pobliže opisano u I, III i V delu dispozitiva prvostepene presude, koji se tiču materijalne i nematerijalne štete.

Prema oceni Vrhovnog suda Kosova, dosuđena suma od strane prvostepenog suda u III delu dispozitiva nije adekvatna, nije u skladu sa prirodom nadoknade ne materijalne štete za preživljeni duševni bol zbog smrti maloletnika, sina tužilaca S. i F.B., imajući u vidu značaj stepena dobročinstva i cilja kojim služi ova nadoknada, kako je predviđeno članom 200 par.1 i 2 Zakona o obligacionim odnosima (ZOO), prema tome ovaj Sud, prihvatajući delimično reviziju gore pomenutih tužilaca, menja presudu prvostepenog suda u III delu dispozitiva, tako što je na ime ne materijalne štete, u formi duševnog bola zbog gubitka njihovog sina gore spomenutim tužiocima odredio sumu od 5.000 eura.

Polazeći od ovoga i imajući u vidu značaj ugroženog dobročinstva i imajući u vidu starost maloletnog deteta kao i pomenuti cilj nadoknade u novcu, ovaj Sud smatra da će uz pomoć određene sume i tužioci-roditelji maloletnog deteta doživeti jednu određenu satisfakciju za duševni bol koji je izazvan smrću njihovog deteta, pošto je pokojni Lj.B. bio jedino dete gore pomenutih tužilaca, da su roditelji prema njemu gajili snažna osećanja ljubavi i da su bili vezani za njega. Ova njihova osećanja, kao posledica smrti trogodišnjeg deteta, rezultirala su dubokim duševnim bolom. Ovaj bol je nemerljiv i ne može se otkloniti nikakvom nadoknadom u novcu. Ipak, pravedna nadoknada u novcu može smanjiti duševnu bol i, zadovoljavajući neke određene životne potrebe, uticati na uspostavljanje duševne i emocionalne ravnoteže tužilaca.

Polazeći od ovoga i imajući u vidu značaj ugroženog dobročinstva kao i pomenuti cilj nadoknade u novcu, ovaj Sud smatra da će uz pomoć određene sume i tužioci-S. i F.B. doživeti određenu satisfakciju zbog duševnog bola koji je izazvala smrt njihovog deteta. Nadoknada u novcu ne materijalne štete nije cilj nego sredstvo kojim se oštećenima, zadovoljavajući njihove potrebe koje ne bi mogli ispuniti,

omogućava lakši život čineći ga podnošljivijim, i smanjuje duševnu bol koju preživljavaju. Ne materijalna šteta i nadoknada ove štete se preživljavaju tako što učinjena šteta je jedno neugodno preživljavanje a njegova nadoknada pozitivno preživljavanje.

Vrhovni sud Kosova, u slučaju donošenja odluke u vezi sa zahtevom za nadoknadu ove ne materijalne štete kao i za sumu nadoknade, imao je u vidu značaj ugroženog dobročinstva i cilja kojim služi ova nadoknada kao i činjenice da ona ne favorizuje namere koje nisu u skladu sa prirodom i njihovim društvenim ciljem.

Prema oceni vrhovnog suda, dosuđena suma od strane prvostepenog suda, u V delu dispozitiva, je adekvatna pošto je u skladu sa prirodom ne materijalne nadoknade kako je predviđeno članom 200 par.1 i 2 Zakona o obligacionim odnosima (ZOO).

Polazeći od ovoga i imajući u vidu značaj ugroženog dobročinstva kao i uzrast tužiteljice Đ.B kao i pomenuti cilj nadoknade u novcu, ovaj Sud smatra da će uz pomoć određene sume i četvrta tužiteljica doživeti određenu satisfakciju za fizičku bol, za duševnu bol, za estetsku unakaženost i za pretrpljeni strah, zbog doživljenih povreda u slučaju kada je izgorela kuća tužiteljice. Nadoknada u novcu ne materijalne štete nije cilj nego sredstvo kojim se oštećenozadovoljavajući potrebe koje nije mogla zadovoljiti, čini život lakšim, podnošljivijim kao i da umanjuje duševnu bol koju preživljava.

Vrhovni sud Kosova nalazi da su sudovi niže instance, utvršujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, pravilno primenili materijalno pravo kada su našli da je zahtev za tužbu tužilaca osnovan u prihvaćujućem delu zahteva za tužbu u I, III i V delu dispozitiva presude prvostepenog suda, dok su našli da je neosnovan zahtev za tužbu tužilaca u odbijajućem delu zahteva za tužbu u II, IV i VI delu dispozitiva presude prvostepenog suda.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud Kosova ocenjuje da osporena presuda u I, III i V delu dispozitiva presude prvostepenog suda ne sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka o kojima se ovaj Sud stara po službenoj dužnosti i da je presuda drugostepenog suda primenila ispravno materijalno pravo kada je odbila kao neosnovanu žalbu tužilaca i optužene i kada je u ovim delovima dispozitiva potvrdila presudu prvostepenog suda. Prema tome, ne stoje navodi iz revizije optužene da drugostepeni sud nije

razmotrio žalbene navode u vezi sa odlučujućim činjenicama, ovo zato jer je drugostepeni sud razmotrio žalbene navode u vezi sa odlučujućim činjenicama i u obrazloženju presude je dao dovoljne razloge, koje prihvata i ovaj Sud iako se u reviziji konkretno ne navodi koje žalbene navode drugostepeni sud nije razmotrio.

Vrhovni sud Kosova za sada ne može prihvatiti pravni zaključak prvostepenog suda u vezi sa I, III i V delom dispozitiva, koji se tiče zakonske kamate, jer u ovim delovima osporena presuda sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, predviđeno članom 354 par.2 tačka 14 ZSP.

Bitne povrede odredaba spornog postupka sastoje se u činjenici da je presuda u I, III i V delu dispozitiva, koji se tiče obaveze optužene da tužiocima plati odgovarajuću zakonsku kamatu, neshvatljiva i nedovršena jer nije određena kamatna stopa, o čemu obrazloženje presude ne sadrži nijednu reč. Na ovaj način je učinjena bitna povreda odredbe krivičnog postupka iz člana 354 par.2 tačka 14 ZSP, što je azlog za poništenje presude.

Pošto se prema članu 385 par.3 ZSP ne može podneti revizija zbog pogrešnog i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, navode iz revizije koji se tiču činjeničnog stanja Vrhovni sud nije ocenjavao.

Na ponovnom suđenju prvostepeni sud treba da uputi tužioce da preciziraju visinu kamate, određujući njen procenat i da odluči prema visini kamate koju plaćaju banke a zatim da odluči o verodostojnosti ovog zahteva za tužbu, imajući u vidu da se kamata na sumu nadoknade u novcu ne materijalne štete određuje od dana donošenja prvostepene presude.

Na osnovu gore navedenog i primenom člana 394 par. 1 u vezi sa članom 395 par.1 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.186/2004, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud sudska odluka u građanskom sporu kupovina nekretnine poništenje ugovora - Član 354 (2) ((14)) ZSP - Član 365 (2) ZSP Članovi 103. 104 ZOP- revizija presude- zahtev odbijen]

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda u Gnjilanu, argumentujući da je sud prekršio primenljive odredbe osporenog postupka i pogrešno primenio postojeći zakon.

Okružni sud je odbio žalbu tužioca za poništenje ugovora.

Vrhovni sud je odlučio da su sudovi nižeg stepena pravilno primenili zakon imajući u vidu da je ugovor bio u pisanoj formi i da su sva data obećanja izvršila, znači cena je plaćena i imovina je predata, tako da je ugovor bio važeći, predviđeno Članovima 103 i 104 ZOP, i da takvi ugovori predstavljaju zakonski osnov za dobijanje svojine nad poslovnom zgradom koja je bila objekat kupoprodaje. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je žalba tužioca neosnovana.

Rev.br.198/2003

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: mr.sc.Rifat Zulfiu, predsednik, Šahdane Agani, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani Zulfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužiteljice protiv optužene TUO „Turist Kosova“, koju predstavlja Mustafa Musa, advokat iz Gnjilana, protiv optuženog protiv tužioca E.A., iz Preševa sa mestom stanovanja u Gnjilanu, koga predstavlja Šabi Isufi, advokat iz Gnjilana, za poništenje kupoprodajnog ugovora za nepokretnost i utvrđivanje prava na svojinu, prema reviziji tužiteljice, protiv presude Okružnog suda u Gnjilanu, Ac.br.146/04 od 20.04.2004 god., na sednici održanoj 20.08.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana revizija tužiteljice koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Gnjilanu, Ac.br.146/04 od 20.04.2004 god..

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Gnjilanu, Ac.br.146/04 od 20.04.2004 god., odbijena je kao neosnovana žalba tužiteljice i potvrđena je presuda Opštinskog suda u Gnjilanu, C.br.5005/03 od 06.02.2006 god., kojom je odbijen kao neosnovan zahtev za tužbu tužiteljice kojim se zahtevalo poništenje ugovora br.226 sklopljenog 24.10.1995 god., između tužiteljice, kao prodavca i optuženog kao kupca, o prodaji poslovnog lokala površine 42 m², koji se nalazi u stanbenoj zgradi u Gnjilanu ulica „28 Novembar“, katastarska parcela br.3676, posedovni list br.3863 KZ Gnjilane, u ime građevinske organizacije „Soliter“ u Gnjilanu, dok je prihvaćen protiv zahtev za tužbu kojim je potvrđeno protiv optuženoj da je tužilac vlasnik gore opisanog poslovnog lokala, obavezana je protiv optužena da protiv tužiteljici prizna ta prava da joj dozvoli prenos vlasništva lokala i promenu vlasništva u katastarskim knjigama Direkcije za geodeziju u Gnjilanu, u roku od 15 dana od dana punosnažnosti presude, pod pretnjom prinudnog boravnanja.

Protiv presude drugostepenog suda tužiteljica je na vreme podnela reviziju, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se obe pomenute presude sudova niže instance izmene tako da se prihvati zahtev za tužbu tužioca ili da se ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud Kosova, nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je prvostepeni sud administriranjem potrebnih dokaza utvrdio da je između strana u sporu 24.10.1995 god., na osnovu javnog oglasa objavljenog u dnevnom novinama „Bujku“ 27.09.1995 god., sklopljen kupoprodajni ugovor kojim je tužilac prodao optuženom poslovni lokal, poblize opisano u dispozitivu presude ovog suda, za 616,000 tadašnjih dinara što pretvoreno u DM iznosi 220,000 DM, koje je kupac u potpunosti platio na blagajni prodavca i prodavac je predao kupcu objekat putem zapisnika sastavljenog između predstavnika ugovornih strana. Kupac je sporni lokal iskorišćavao još od 1995 godine, kada ga je kupio a i sada

je u njegovom posedu.

Tužiteljica je u tužbi zahtevala poništenje ugovora jer je prema njenoj oceni kupoprodajni ugovor sklopljen u suprotnosti sa odredbama članova 103 i 104 Zakona o obligacionim odnosima (ZOO), u suprotnosti sa statutom tužiteljice, jer nisu poštovane odredbe statuta u kojima je predviđeno kao uslov za prodaju nepokretne imovine raspisivanje referendum radnika, da je kupoprodaja obavljena u vreme kada su u organizaciji tužiteljice bile uvedene prinudne mere od strane bivšeg srpskog režima i da nije poštovan institut javne prodaje.

Optužena je osporila zatev za tužbu tužioca, podnela je protiv tužbu, zahtevala je da se odbije zahtev za tužbu tužioca i da se potvrdi tužiteljici da je optužena vlasnik spornog lokala na osnovu kupoprodajnog ugovora.

Prvostepeni sud nalazi da je zahtev za tužbu tužioca neosnovan, jer prema oceni tog suda nisu ispunjeni zakonski uslovi za poništenje kupoprodajnog ugovora, dok je protiv tužba osnovana, zatim je odlučio kao u dispozitivu presude tog suda.

Drugostepeni sud je u žalbenom postupku našao da je prvostepeni sud, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, ispravno primenio odredbe spornog postupka i materijalnog prava, odbio je kao neosnovanu žalbu tužiteljice i potvrdio presudu prvostepenog suda.

Vrhovni sud Kosova polazeći od ovakvog stanja u slučaju nalazi da su sudovi niže instance, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, ispravno primenili odredbe spornog postupka i materijalnog prava kada su našli da je zatev za tužbu neosnovan dok je protiv tužba osnovana.

Vrhovni sud Kosova je ocenio kao neosnovane navode istaknute u reviziji: da presuda prvostepenog suda sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka predviđeno članom 354 par.2 tačka 14, jer kako se ističe u reviziji u dispozitivu presude pod par.2 ističe se da katastarska parcela br.3676 registrovana u posedovnom listu br.3863 Katastarska zona Gnjilane zavedena je na ime Preduzeća „Soliter“ u Gnjilanu, dok sudovi niže instance nisu razjasnili činjenicu zašto se poslovni lokal vodi na ime tog preduzeća i da li se može obavezati tužioc da optuženom

prizna pravo vlasništva na taj lokal koji se nalazi u vlasništvu tog preduzeća, koji nije strana u postupku i da je presuda prvostepenog suda neizvršiva, da drugostepeni sud nije vrednovao žalbene pretenzije, da se prema članu 18 tačka 14 Statuta preduzeća tužioca, koji je usvojen 29.11.1992 godine, otuđivanje društvenog vlasništva može obaviti samo uz davanje saglasnosti radnika na referendumu, kako nije postupljeno u konkretnom slučaju, nije ni ponuđeno Opštini Gnjilane, koje je imala pravo prvenstva pri kupovini lokala, nije primenjena procedura javne prodaje, pošto nije bilo drugih ponuda, da su u to vreme bile prinudne mere i da je u to vreme važio dinar, dok je plaćanje obavljeno u DM, jer prema vrednovanju ovog revizionog suda, iz spisa predmeta se vidi da poslovni lokal se ne vodi na ime preduzeća „Soliter“ iz Gnjilana, nego parcela na kojoj se nalazi stambena zgrada i da se poslovni lokal nalazi u suterenu stambene zgrade, da evidenciranje u poslovnom listu ne znači da je poslovni lokal u vlasništvu tog preduzeća, jer bi prema ovoj logici u vlasništvu tog preduzeća trebali da budu i svi stanovi u toj zgradi, što nije tako. Obaveza tužioca da prizna optuženoj pravo vlasništva na poslovni lokal je bez uticaja na zakonitost presude jer je važan deo presude kojim sud potvrđuje pravo na vlasništvo vlasniku i da takva obaveza nije od važnosti jer promenu obavlja kompetentna direkcija za geodeziju na osnovu presude u administrativnom postupku ako su ispunjeni uslovi predviđeni pravnim odredbama nezavisno od dozvole tužioca a sud ne obavlja takva izvršenja. Činjenica da je, kupoprodajni ugovor sklopljen u suprotnosti sa odredbama statuta tužiteljice ne može da utiče na zakonitost ugovora, jer odredbom člana 22 ZOO preduzeće odnosno pravno lice obavezno je da u slučaju sklapanja obligacionih odnosa poštuje statut i ostala normativna akta, ali ugovor sklopljen u suprotnosti sa odredbama tih akata ostaje na snazi, osim u slučaju kada je druga strana znala ili je trebala da zna, dok optuženi, činjenica je da je učestvovao na javnoj prodaji, nije bio obavezan da zna o sadržaju odredaba normativnih akata tužiteljice. Nije ugroženo i pravo prvenstva za kupovinu Opštine Gnjilane, jer je kupoprodaja obavljena na osnovu javne prodaje koja je objavljena u javnim sredstvima informisanja. Tužiteljica se ne može pozvati na propuste u vezi sa sredstvima plaćanja ili sa postupkom licitacije koju je sama vodila, prema tome činjenica da je optužena platila cenu kupoprodaje u valuti koju je zahtevao prodavac i da se tokom spornog postupka nije podneo dokaz u čemu su bili nedostaci javne prodaje, ovaj revizion sud ocenjuje da navodi tužiteljice u vezi sa povredama postupka i sa pogrešnom primenom materijalnog prava su neosnovani.

Činjenica je da je kupoprodajni ugovor između strana u sporu sklopljen u pismenoj formi i da su obostrane ugovorne obaveze u potpunosti izvršene tako što je kupac platio kupoprodajnu cenu dok mu je prodavac predao kupoprodajni objekat, sudovi niže instance ispravno su zaključili da takav ugovor nije ništavan prema odredbi člana 103 i 104 ZOO i da predstavlja zakonsku osnovu za ostvarenje prava na vlasništvo optuženog na poslovni lokal koji je bio objekat kupoprodaje.

Na osnovu gore navedenog, Vrhovni sud Kosova je našao da ne postoje razlozi zbog kojih je podnesena revizija a ni oni o kojima se ovaj revizion sud stara prema službenoj dužnosti pa je primenom člana 393 ZSP odlučio kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.198/2004, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Mr.sc.Rifat Zuljfiu

**[Vrhovni sud - odlučujući o građanskom postupku - Član 386 ZSP
poništenje ugovora o poklonu revizija presude zahtev prihvaćen iznema
presude - Član 395 (1) ZSP]**

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda Prizrena, argumentujući da je sud povredio primenljive odredbe spornog postupka I pogrešno primenio postojeći zakon.

Niži sudovi su smatrali da je ugovor o poklonu bio poništen I da je tužilac vlasnik katastarske parcele br..226/50.

Vrhovni sud je odlučio da izmeni presudu nižeg stepena. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je peticija tužioca nesonovana.

Rev.br.208/2004

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani-Zuljfiu i Osman Tmava, članovi, u pravnom slučaju tužioca H.F. iz Prizrena, koga predstavlja Imer Koro, advokat iz Prizrena, protiv optuženih Opština Orahovac, koju predstavlja zakonski predstavnik javni advokat Ismet Kerčaku i PIK „Orahovac" iz Orahovca, za poništenje ugovora o poklonu, u vezi sa revizijom prve optužene, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Prizren, Ac.br.273/2003 od 28.07.2004 god., na sednici održanoj 20.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Prihvata se revizija prve optužene i menja se presuda Okružnog suda Prizren, Ac.br.273/2003 od 28.07.2004 god., i presuda Opštinskog suda Prizren, C.br.102/1998 od 25.03.2003 god., tako što se odbija zahtev za tužbu tužioca da se potvrdi optuženoj Opštini Orahovac da je ništavan ugovor o poklonu, sklopljen između H.F. iz Prizrena, kao davaoca poklona na jednoj strani i Opštine Orahovac, kao primaoca poklona na drugoj strani, potvrđeno pred Opštinskim sudom Orahovac, Vr.br.671/59 od 02.12.1959 god., da se potvrdi da je tužilac vlasnik katastarske parcele br.226/50 na mestu zvanom „Bela-Breg",

registrovane prema posedovnom listu br.115 kz Bela Crkva-Tvrđava, površine od 0.20,00 ha, koja je na severo-zapadnoj strani dugačka 93,62 m, na severo-istočnoj strani 21,25 m, na jugo-istočnoj strani 94,11 m i na jugo-zapadnoj strani u dužini od 21,25 m, da se obaveže optužena da tužiocu preda u vlasništvo i na slobodno iskorišćavanje ovu katastarsku parcelu kao i da se pri Direkciji za katastar i geodeziju u Orahovcu registruje na ime tužioca kao vlasništva kao i da se obaveže optužena da tužiocu plati na ime troškova postupka sumu od 120 eura u roku od 15 dana od dana punosnažnosti ove presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

I delom dispozitiva presude Opštinskog suda Orahovac, C.br.102/1998 od 26.03.2003 god., potvrđeno je da je ništavan ugovor o poklonu sklopljen između H.F. iz Prizrena, kao davaoca poklona i Opštine Orahovac, kao primaoca poklona, potvrđeno pri Opštinskom sudu Orahovac, Vr.br.671/1959 od 02.12.1959 godine, da se potvrdi da je tužilac vlasnik katastarske parcele br.226/50 na mestu zvanom „Bela-Breg", registrovano prema posedovnom listu br.115 kz Bela Crkva-Tvrđava, površine od 0.20,00 ha, koja je na severo-zapadnoj strani dugačka 93,62 m, na severo-istočnoj strani 21,25 m, na jugo-istočnoj strani 94,11 m i na jugo-zapadnoj strani u dužini od 21,25 m, da se obaveže optužena da tužiocu preda u vlasništvo i na slobodno iskorišćavanje ovu katastarsku parcelu kao i da se pri Direkciji za katastar i geodeziju u Orahovcu registruje na ime tužioca kao vlasništva. II delom dispozitiva obavezana je optužena da tužiocu plati na ime troškova postupka sumu od 120 eura u roku od 15 dana od dana punosnažnosti ove presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Okružni sud Prizren, presudom Ac.br.273/2003 od 28.07.2004 god., odbio je žalbu optuženog i potvrdio presudu Opštinskog suda Orahovac, C.br.102/98 od 26.03.2003 god.. Protiv presude drugostepenog suda prva optužena na vreme je podnela reviziju, zbog bitnih povreda odredaba građanskog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se obe navedene presude sudova niže instance ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužilac je podneo odgovor na reviziju uz predlog da se revizija odbije kao neosnovana.

Vrhovni sud Kosova nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je između H.F. iz Prizrena kao davaoca poklona, na jednoj strani i opštine Orahovac kao primaoca poklona, na drugoj strani sklopljen ugovor o poklonu 02.12.1959 god., kojim je davaoc poklona poklonio primaocu poklona katastarsku parcelu u celosti na mestu zvanom „Beli breg“ površine od 0.20,00 ha koja je zavedena u posedovnom listu na ime H.F. iz Bele Crkve potvrđeno pri Opštinskom sudu Orahovac, Vr.br.671/1959 od 02.12.1959 god.. Ova parcela, prema ovom ugovoru, prešla je u društveno vlasništvo na ime opštine Orahovac, dok je njen korisnik bio PIK „Orahovac“ iz Orahovca.

Tužilac je 07.04.1995 podneo tužbu u kojoj je zahtevao da se potvrdi prvoj optuženoj da je ništavan ugovor o poklonu, koji je sklopljen između tužioca i prve optužene i da se obaveže optuženi da tužiocu preda u vlasništvo i na slobodno korišćenje katastarsku parcelu br.226/54 koja je zavedena prema posedovnom listu br.115 kz Bela Crkva kao i da mu plati troškove spornog postupka.

Na sednici za glavnu raspravu od dana 26.03.2003 god., tužilac je precizirao zahtev za tužbu tako što je zahtevao da se potvrdi prvoj optuženoj da je ugovor o poklonu ništavan, koji je sklopljen između tužioca kao davaoca poklona, na jednoj strani i opštine Orahovac kao primaoca poklona, na drugoj strani potvrđeno pri Opštinskom sudu Orahovac, Vr.br.671/59 od 02.12.1959 god., da je tužilac vlasnik katastarske parcele br.226/50 na mestu zvanom „Beli breg“ registrovano prema posedovnom listu br.115 kz Bela Crkva tvrđava, površine od 0.20,00 ha, koja je na severo-zapadnoj strani dugačka 93,62 m, na severo-istočnoj strani 21,25 m, na jugo-istočnoj strani 94,11 m i na jugo-zapadnoj strani u dužini od 21,25 m, da se obaveže optužena da tužiocu preda u vlasništvo i na slobodno iskorišćavanje ovu katastarsku parcelu kao i da se pri Direkciji za katastar i geodeziju u Orahovcu registruje na ime tužioca kao vlasništva kao i da se obaveže optužena da tužiocu plati troškove spornog postupka.

Prvostepeni sud je administriranjem dokaza saslušanjem svedoka M.F. i R.P., obojica iz Prizrena, potvrdio da je tužilac ugovor koji je objekat razmatranja u ovom sporu, sklopio sa prvom optuženom pod pritiskom, jer kako se navodi u obrazloženju presude tog suda, od strane članova Komisije opštinskog komiteta Orahovca, da bi formirali kolektivni zemljišni kompleks u društvenom vlasništvu ili će mu u protivnom prekinuti radni odnos.

Oslanjajući se na takvo utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud je zaključio da je ugovor o poklonu, sklopljen između ugovornih strana, ništavan i da ne proizvodi pravne efekte pa je primenom člana 103 par.1 Zakona o obligacionim odnosima (ZOO) odlučio kao u dispozitivu ove presude.

Drugostepeni sud je u potpunosti prihvatio činjenične konstatacije i pravni stav prvostepenog suda, odbio je kao neosnovanu žalbu prve optužene i potvrdio presudu prvostepenog suda, ocenjujući da presuda ne sadrži bitne povrede spornog postupka, o kojima se ovaj sud stara po službenoj dužnosti.

Vrhovni sud Kosova, polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nalazi da se jedan takav pravni stav sudova niže instance ne može prihvatiti kao ispravan i zakonit, jer prema oceni ovog Suda pri ovako utvrđenom činjeničnom stanju pogrešno je primenjeno materijalno pravo, kada su ti sudovi našli da je zahtev za tužbu tužioca osnovan. Ovo zbog činjenice da je ugovor o poklonu koji je sklopljen 02.12.1959 godine, što se vidi iz fotokopije ugovora koja se nalazi u spisima predmeta, u konkretnom slučaju ne može se primeniti odredba ZOO koji je stupio na snagu 01.10.1978 god., čija odredba, prema članu 1106 ovog Zakona ne može se primeniti u obligacionim odnosima koji su nastali pre stupanja na snagu ovog zakona.

Zbog činjenice da je, kako je utvrdio prvostepeni sud, ugovorna strana u svojstvu davaoca poklona poklonio svoju zemlju, koja je bila objekat ugovora o poklonu, pod pritiskom članova Komisije tadašnjeg opštinskog komiteta, da ako to ne uradi udaljiće tužioca sa radnog mesta, koji je u to vreme bio u radnom odnosu, ne može se zaključiti da je takav ugovor apsolutno ništavan, jer prema vrednovanju ovog Suda, pretnja o kojoj je reč nije bila takve prirode da je mogla stvoriti ozbiljnu opasnost po život, telo ili neku značajnu vrednost ugovorne strane, jer tužilac ako je bio u radnom odnosu njemu je mogao da miruje radni

odnos prema uslovima i procedurom koja je predviđena zakonom a mogao je da zatraži i pravnu zaštitu pred kompetentnim sudom.

I da pretpostavimo da je manjkao izraz dobre volje ugovorne strane zbog pretnji ili prevare, prema opštim pravilima građanskog prava, takav ugovor bi bio relativno bezvredan i poništenje ugovora iz tih razloga moglo bi se zahtevati u roku od jedne godine, od dana primanja na znanje uzroka opasnosti, prestajanje uzroka pretnje, dok se takvo pravo gubi u objektivnom roku od tri godine.

Zbog činjenice da su prošli svi rokovi za traženje relativne ništavnosti ugovora, rokovi koji su prekluzivni, u konkretnom slučaju ne može se zahtevati ništavnost ugovora nakon isteka roka od 36 godina, kako je postupio tužilac u konkretnom slučaju.

Iz navedenih razloga kao i na osnovu podataka koji se nalaze u spisima predmeta, ovaj Sud nalazi da je zahtev za tužbu tužioca neosnovan pa je, zato što su sudovi niže instance pogrešno primenili materijalno pravo, morao da obe presude tih sudova promeni i da zahtev za tužbu kao takav odbije.

Na osnovu do sada navedenog i primenom člana 395 par.1 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.208/2004, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

[Vrhovni sud - odlučujući o građanskom postupku - Član 386 ZSP prenošenje vlasništva nepokretne imovine handing revizija presude zahtev prihvaćen naređeno ponovno suđenje (bez II dela) - član 395 (1)ZSP]

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda Mitrovice, argumentujući da je sud povredio primenljive odredbe spornog postupka I pogrešno primenio postojeći zakon.

Tužilac je bezuspešno podneo peticiju prvostepenom sudu I zahtevao da se utvrdi kao vlasnik gore pomenute nepokretne imovine.

Vrhovni sud je odlučio da prihvati reviziju tužioca i da poništi presudu Okružnog suda Mitrovice, Ac.br.195/2004 od 04.10.2004, ostavljajući slučaj istom sudu, za ponovno suđenje. Presuda drugostepenog suda u II delu sprovedene odredbe nije bio razmotren. Pream tome, Vrhovni sud je odlučio da je zahtev tužioca osnovan.

Rev.br.210/2004

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Šahdane Agani, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Meleće Behdžeti, Vjosa Nimani-Zuljfiu i dr.sc.Hamdi Podvorica, članovi, u pravnom slučaju tužiteljice Š.A. iz Prištine, koju predstavlja Džafer Malići, advokat iz Vučitrna, protiv optuženog I.B. iz Vučitrna, koga predstavlja Adem Vokši, advokat iz Mitrovice, za predavanje u vlasništvo nepokretnosti, u vezi sa revizijom tužiteljice koja je podneta protiv presude Okružnog suda Mitrovice, Ac.br.195/2004 od 04.10.2004 god., na sednici održanoj 26.07.2005 god., donosi ovo:

R E Š E N J E

Prihvata se revizija tužiteljice protiv optuženog i poništava se presuda Okružnog suda Mitrovice, Ac.br.195/2004 od 04.10.2004 god., dok se predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

Presuda drugostepenog suda u II delu dispozitiva ostaje nerazmatrana.

O b r a z l o ž e n j e

I delom presude Okružnog suda Mitrovica, Ac.br.195/2004 od 04.10.2004 god., promenjena je presuda Opštinskog suda u Vučitrnu, C.br.112/2004 od 05.07.2004 god., što se tiče I dela dispozitiva, tako što se odbija zahtev za tužbu tužiteljice protiv optuženog da se obaveže optuženi protivtužilac da tužiteljici vrati u faktičko vlasništvo nepokretnost površine od 1/3 od posedovnog lista br.250 kz Vučitrn, odnosno katastarsku parcelu br.1085 na mestu zvanom „Grad“ koju čini kuća i dvorište površine od 0.04,36 ha, katastarsku parcelu br.2034 na mestu zvanom „Selište“, zemlja treće klase površine od 0.52,87 ha, katastarsku parcelu 2036/1 na mestu zvanom „Selište“, površine od 0.14,10 ha, katastarsku parcelu br.2445, na istom mestu, oranica druge klase površine od 0.06,53 ha kao i katastarsku parcelu br.3496/1 na mestu zvanom „Mrtvaja“ oranica treće klase, površine od 0.38,38 ha kao i deo katastarske parcele br.2034 preostale površine od 01.06,23 ha, koja tužiteljici pripada u vlasništvo na osnovu rešenja o nasleđu T.br.65/59 od 23.03.1961 godine koje je punovažno od 15.04.1961 godine. II delom dispozitiva potvrđena je prvostepena presuda u II i III delu dispozitiva.

Protiv presude drugostepenog suda tužiteljica je na vreme podnela reviziju, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava uz predlog da se drugostepena presuda promeni ili da se presude prvostepenog i drugostepenog suda ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Nakon razmatranja osporene presude prema članu 386 Zakona o spornom postupku (ZSP), Vrhovni sud Kosova nalazi da je revizija osnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da je tužiteljica, tužbom koju je podnela prvostepenom sudu 02.10.1978 god., zahtevala da se potvrdi optuženima da je ona vlasnik gore spomenute nepokretnosti. Prvostepeni sud je doneo presudu, C.br.244/2002, kojom je delimično prihvatio zahtev za tužbu tužiteljice, presudu koja je prema žalbi optuženog, presudom drugostepenog suda Ac.br.356/2003 od 10.05.2004 god., poništena i predmet je vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Prvostepeni sud je na ponovnom suđenju, nakon administriranja dokaza, doneo presudu C.br.112/2004 od 05.07.2004

god., kojom je u I delu dispozitiva odbijen zahtev za tužbu tužiteljice kao neosnovan i u II delu dispozitiva je odbijena protiv tužba optuženog protivtužioca kao neosnovana.

Prema žalbi tužiteljice koja je podneta protiv presude prvostepenog suda, osporenom presudom drugostepenog suda, promenjena je presuda Opštinskog suda Vučitrn, C.br.112/2004 od 05.07.2004 god., u I delu dispozitiva tako što je odbijen zahtev za tužbu tužiteljice protiv optužene a u II i III delu dispozitiva prvostepena presuda je potvrđena, uz obrazloženje da je tužiteljica zahtevala u tužbi da se utvrdi sporno vlasništvo i povratak nepokretnosti u vlasništvo na osnovu nasleđa i smatra da se u konkretnom slučaju radi o ranije presuđenom slučaju na punosnažan način, pa je iz ovog razloga na osnovu člana 333 par.2 Zakona o spornom postupku zahtev za tužbu tužiteljice odbio.

Polazeći od ovakvog stanja u slučaju, Vrhovni sud Kosova je našao da osporena presuda sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, predviđeno članom 354 par.1 u vezi sa članom 333 par.2 ZSP, pa je iz tog razloga istu morao poništiti.

Prema odredbi člana 332 par.2 ZSP, sud tokom čitavog postupka se uglavnom stara da li je slučaj presuđen konačnom presudom i ako utvrdi da je spor počeo o zahtevu o kome je doneta konačna odluka onda odbija tužbu. Uprkos činjenici da postoji konačno rešenje, T.br.65/59 od 23.03.1961 god., ne može se reći da se radi o presuđenom slučaju. Ovo zato jer konačna forma rešenja suda za nasleđe ne isključuje pravo da se zahteva predaja u vlasništvo nepokretnosti. Drugim rečima, i kada nije bilo nerazumevanja između naslednika oko činjenice da li neka imovina ulazi u nasleđstvo, a baš o ovome strane nisu bile upućene u sporu, rešenje o nasleđu ne isključuje pravo strana u nasleđu da podnesu žalbu za predaju u vlasništvo nepokretnosti određene imovine, što je učinjeno u konačnom rešenju o nasleđu. Da bi se jedan slučaj smatrao kao konačno presuđeni slučaj zahteva se da postoji identitet strana, identitet zahteva i identitet činjeničnog stanja. Prethodni spor treba da se odvija i da se završi spornim postupkom, jer se slučaj konačno presuđen smatra samo onaj sporni slučaj u vezi sa kojim je u spornom postupku doneta presuda.

U konkretnom slučaju prethodni zahtev se zasniva na jednom životnom događaju iz vremena donošenja konačnog rešenja o nasleđu,

dok se novi zahtev zasniva na jednom životnom događaju iz vremena podizanja nove tuže. Ovi životni događaji pripadaju istoj vrsti, ali nisu identični što ih čini različitim. Iz ovog razloga u ovom slučaju ne postoji identitet činjenične osnove ranijeg i novog zahteva, pa drugostepeni sud iz tog razloga nije mogao da poništi presudu prvostepenog suda i da odbije tužbu.

Jer prema članu 385 par.3 ZSP, ne može se podneti revizija zbog pogrešnog i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, navod iz revizije o „ne utvrđivanju činjeničnog stanja" Vrhovni sud nije vrednovao.

Pošto drugostepena presuda u II delu dispozitiva nije osporena revizijom, u ovom delu presuda ostaje ne razmatrana.

Drugostepeni sud je na ponovnom suđenju obavezan da otkloni gore spomenute nedostatke i da ponovo odluči prema zaslugi na osnovu žalbe.

Na osnovu do sada rečenog i primenom člana 394 par.1 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rešenja.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.210/2004, od 26.07.2005 god.

Predsednik veća,
Šahdane Agani

**Vrhovni sud odlučujući o građanskom postupku - član 386 ZSP-
poništanje ugovora - revizija presude zahtev odbijen - član 395
(1) ZSP]**

Tužilac je podneo zahtev za reviziju presude protiv odluke Okružnog suda Mitrovice, argumentujući da je sud povredio primenljive odredbe spornog postupka I pogrešno primenio postojeći zakon..

Niži sudovi su smatrali da je ugovor o kupoprodaji parcele bio poništen bez bilo kakvog pravnog --- efekta imovine.

Vrhovni sud je odlučio da je sud nižeg stepena u toku procene činjeničnog stanja ispravno primenio odredbe spornog postupka i ispravno primenio zakon, kada su odredili da je peticija tužioca neosnovana. Prema tome, Vrhovni sud je odlučio da je zahtev tužioca neosnovan.

Rev.br.211/2004

U IME NARODA

VRHOVNI SUD KOSOVA, veće sastavljeno od sudija: Meleće Behdžeti, predsednik, mr.Rifat Zuljfiu, Šahdane Agani, Vjosa Nimani-Zuljfiu i Đuran Dema, članovi, u pravnom slučaju tužilaca S.Đ., F.Đ. i B.Đ., svi iz Mitrovice, koje predstavlja Gani Tigani advokat iz Prištine, protiv optuženog A.D. iz Mitrovice, koga predstavlja Adem Vokši advokat iz Mitrovice, za poništenje ugovora, u vezi sa revizijom tužilaca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda u Mitrovici Ac.br.83/2004 od 08.07.2004 god., na sednici održanoj 20.07.2005 god., donosi ovu:

P R E S U D A

Odbija se kao neosnovana revizija tužilaca, koja je podneta protiv presude Okružnog suda Mitrovica Ac.br.83/2004 od 08.07.2004 godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda Mitrovica, Ac.br.83/2004 od 08.07.2004 god., odbijena je kao neosnovana žalba tužilaca koja je podneta protiv presude Opštinskog suda Mitrovica C.br.398/2003 od 16.01.2004 god., kojom je odbijen kao neosnovan zahtev za tužbu tužilaca, da se potvrdi da je kupoprodajni ugovor za plac Vr.br.1590/2001 od 19.11.2001 godine, koji je sklopljen između F.Đ., M.Đ. i optuženog, ništavan i da kao takav ne proizvodi nikakav pravni efekat. Obavezani su tužioci da optuženom solidarno plate sumu od 304,20 na ime troškova postupka u roku od 15 dana.

Protiv presude drugostepenog suda tužioci su na vreme podneli reviziju, zbog bitnih povreda odredaba spornog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, uz predlog da se presude drugostepenog i prvostepenog suda ponište a predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud Kosova, nakon što je razmotrio osporenu presudu prema članu 386 ZSP, nalazi da je revizija neosnovana.

Iz spisa predmeta proizilazi da su suvlasnici katastarske parcele br.638 kuća površine od 01,90 ha, dvorište površine od 05,00 ha i bašte u površini od 02,28 ha, proglašeni naslednicima B.Đ., na 1/12, F.Đ. 1/12, S.Đ. 4/12, F.Đ. 5/12 dok je M.Đ. na 1/12 nepokretnosti koja je evidentirana u posedovnom listu br.2573 kz Mitrovica. Prema ugovoru o kupoprodaji placa koji je potvrđen u Opštinskom sudu Mitrovica Vr.br.1590/2001 od 19.11.2001 godine, dva suvlasnika F. i M.Đ. svoje suvlasničke delove su prodali optuženom i to: F. 6/12 dok M. 1/12 katastarske parcele koju sačinjavaju kuća, dvorište i bašta, zemljište III klase površine od 02,28 ha prema posedovnom listu br.2573 kz Mitrovica, za kupoprodajnu cenu od 130.000 DM. Među stranama nije sporna činjenica da je u spornoj nepokretnosti postojala kuća koja je izgorela u toku rata na čijem mestu je izgrađena nova kuća. Nakon utvrđivanja ugovora o kupoprodaji nepokretnosti optuženi se prema posedovnom listu evidencira kao suvlasnik 6/12 iste. Tužioci u tužbi zahtevaju poništenje ugovora, zato što u trenutku kupoprodaje u nepokretnosti nije postojala kuća koja je izgorela, tako da misle da se građevinsko zemljište isključujući iz prometa i da se ne može sklopiti nikakav kupoprodajni ugovor. Prema članu 103 ZOO, taj ugovor je

ništavan i kao takav ne proizvodi nikakav pravni efekat.

Prvostepeni sud, administriranjem dokaza nalazi da ugovor koji je objekat razmatranja u ovom sporu nije sklopljen u suprotnosti sa odredbom člana 103 ZOO i da je administriranim dokazima utvrđeno da je u momentu sklapanja spornog ugovora postojao sagrađeni objekat koji je izgoreo u ratu, međutim optuženi ga je u međuvremenu srušio i izgradio drugi objekat.

Drugostepeni sud je našao da je prvostepeni sud, utvrđujući ispravno i u potpunosti činjenično stanje, ispravno primenio materijalno pravo kada je našao da je zahtev za tužbu tužilaca neosnovan. Presuda prvostepenog suda ne sadrži bitne povrede odredaba spornog postupka, o kojima se ovaj sud stara po službenoj dužnosti.

Vrhovni sud Kosova, polazeći do ovakvog utvrđenog činjeničnog stanja, nalazi da su sudovi niže instance pravilno primenili materijalno pravo kada su našli da je zahtev za tužbu tužilaca neosnovan. Presude sudova niže instance sadrže dovoljna obrazloženja koje prihvata i ovaj Sud, dodajući da nisu ispunjeni uslovi iz člana 103 par.1 ZOO, za poništenje ugovora o kupoprodaji nepokretnosti, odnosno ugovor ne sadrži nijednu okolnost koja bi uticala da je isti sklopljen u suprotnosti sa imperativnim odredbama i pravnom regulativom. Paragrafom 2 člana 103 ZOO, predviđeno je da ako je sklapanje ugovora zabranjeno samo za jednu stranu, ugovor će ostati na snazi, ako u zakonu nije nešto drugo predviđeno u konkretnom slučaju, dok će strana koja je povredila zakonsku zabranu snositi određene posledice. U konkretnom slučaju i da je postojala neka zabrana prodaje prodavcima ona nije postojala na strani kupaca, u konkretnom slučaju optuženog.

U reviziji tužilaca samo se na uopšten način kaže da presude sudova sadrže bitne povrede odredaba spornog postupka, ne objašnjavajući konkretno koje su to povrede, prema tome ovaj Sud konstatuje da su neosnovani navodi u reviziji u vezi sa bitnim povredama proceduralnih odredaba. Neosnovani su i navodi iz revizije da su sudovi pogrešno primenili materijalno pravo u vezi sa članom 103 ZOO, jer presude sadrže dovoljne razloge i vrednovane su sve činjenice u ovom pravnom slučaju, prema tome i prema oceni ovog Suda, sudovi niže instance ispravno su primenili materijalno pravo kada su našli da je

zahtev za tužbu tužilaca neosnovan.

Navodi iz revizije u vezi sa utvrđivanjem činjeničnog stanja nisu vrednovani od strane ovog Suda, jer u smislu člana 385 par.3 ZSP, revizija se ne može podneti zbog pogrešnog i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Na osnovu do sada navedenog i primenom člana 393 ZSP, odlučeno je kao u dispozitivu ove presude.

VRHOVNI SUD KOSOVA, PRIŠTINA
Rev.br.211/2004, od 20.07.2005 god.

Predsednik veća,
Meleće Behdžeti